

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ СРС ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

«Затверджено»
на засіданні робочої групи
«Заочна та післядипломна освіта»
Голова групи _____ Степаненко С.М.

„Узгоджено”
Завідувач
навчально-консультаційного центру
_____ Волошина О.В.

«Затверджено»
на засіданні кафедри
економіки природокористування
Протокол № __ від _____
Зав.кафедри _____ Губанова О.Р.

Методичні вказівки щодо організації СРС та написання контрольної роботи з дисципліни «Економічна теорія» для студентів 2 курсу заочного факультету, напрям підготовки «Менеджмент»

Укладач: Плетос С.В. – Одеса, ОДЕКУ, 2015р. - 52 с., укр.мова.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ СРС ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

ОДЕСА – 2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ СРС ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

«Затверджено»
на засіданні робочої групи
методичної ради
«Заочна та післядипломна освіта»

ОДЕСА – 2015

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо організації СРС та написання контрольної роботи
з дисципліни «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»
для студентів 2 курсу заочного факультету, напрям підготовки
«Менеджмент».

Укладач: Плетос С.В.

Підп. до друку
Умов. друк. арк.

Формат 60×84/16
Тираж

Папір друк.
Зам. №

Надруковано з готового оригінал-макета

Одеський державний екологічний університет,
65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15

Вимоги до написання та оформлення контрольної роботи та організація контролю знань і вмінь студентів.

У відповідності з вимогами навчального плану студенти заочної форми навчання повинні виконати одну письмову контрольну роботу та скласти іспит з дисципліни “Економічна теорія”. Підготовка до складання іспиту полягає у вивченні матеріалів згідно з тематикою, що викладена у робочих програмах.

Виконання контрольної роботи є одним із заключних етапів вивчення курсу для заочної форми навчання. Її підготовка сприяє поглибленню та закріпленню теоретичних знань, одержаних слухачами при самостійному вивченні окремих розділів дисципліни, набутті навичок самостійної роботи над учбовим матеріалом.

Контрольна робота повинна висвітлити вміння студентів коротко і точно відповідати на поставлені питання, підбирати і використовувати для відповідей необхідний матеріал. При цьому студенту необхідно врахувати, що механічно переписані тексти з літературних джерел: монографій, учбових посібників та інше не будуть зараховані, якщо вони будуть надані без логічної послідовності, повного висвітлення питання.

Перед виконанням контрольної роботи студент зобов'язаний вивчити рекомендовану літературу з дисципліни, зібрати, проаналізувати та узагальнити практичний матеріал. Крім того слід використовувати нормативні та інструктивні матеріали, статті періодичного друку, які висвітлюють вітчизняний та зарубіжний досвід з питань економіки.

Із списку рекомендованої літератури, що приведений в методичних вказівках, в контрольній роботі наводяться тільки ті, які використовуються або свої.

Загальний обсяг роботи 20-25 друкованих сторінок. В роботі слід зазначити номери питань. Відповіді на завдання повинні бути повні і обґрунтовані. В кінці роботи студент зобов'язаний, вирішити задачі, відповісти на тестові завдання, зробити висновок та навести перелік використаної літератури з зазначенням автора, повного найменування книги (посібника, брошури, статті тощо), міста, видавництва, року видання.

Контрольну роботу слід представити на кафедру економіки природокористування у встановлений графіком строк, але не пізніше 15 діб до початку екзаменаційної сесії.

Оформлення контрольної роботи

Контрольна робота має бути стилістично, граматично та технічно оформлена. Композиція роботи складається у наступній послідовності:

- титульний аркуш;
 - зміст;
 - основна частина;
 - висновок;
 - задачі та тести
- список літератури.

Контрольна робота відкривається титульним аркушем, на якому вказані назва вузу та кафедри; тема контрольної роботи; прізвище, ім'я та по батькові автора, домашню адресу, рік написання роботи та інші відомості, які ідентифікують контрольну роботу.

Після титульного аркуша вміщується сторінка змісту, яка подається до початку контрольної роботи з найменуваннями та номерами початкових сторінок усіх складових контрольної роботи.

Текст контрольної роботи друкують на аркушах з одного боку білого паперу формату А4 (210x297 мм) на комп'ютері через 1,5 інтервали або машинописним способом через 2 інтервали, або може бути написаним від руки чорнилом (до тридцяти рядків на сторінці).

Текст контрольної роботи друкують, залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 25 мм, правий – не менше 10 мм, верхній та нижній – не менше 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким з однаковою щільністю тексту, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Висота шрифту 1,8 мм (14 комп'ютерний).

Нумерацію сторінок контрольної роботи подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включається до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера. Наступні сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Контрольна робота завершується останньою сторінкою – списком літератури. Список використаної літератури має суцільну нумерацію.

На титульному аркуші обов'язково вказати № варіанту контрольної роботи.

Тему (варіант) контрольної роботи та задачі вибирати відповідно суми двох останніх цифр № залікової книжки. Наприклад, № залікової книжки 05186 – варіант № 14 (8+6).

Тему, план та задачі обов'язково переписати у зошит або надрукувати. Задача повинна бути вирішена з вказівкою всіх арифметичних дій та одиниць виміру економічних показників.

Список літератури повинен відповідати вимогам стандартів.

Контрольна робота яка не відповідає вимогам оцінюється „незадовільно”.

Система оцінки контрольної роботи

Контрольна робота	Оцінка за виконання контрольної роботи	Максимальна кіл-ть балів
	Теоретичні питання	25
	Рішення задачі та тести	25
	Всього за контрольну роботу	50

Студенти, які виконали міжсесійну контрольну роботу та отримали за результатами перевірки не менше ніж 60% мають допуск до іспит з дисципліни.

Студенти, які не отримали за контрольну роботу мінімальної кількості балів (>60%), повинні виконати інший варіант контрольної роботи або виправити помилки попереднього варіанту та отримати відповідну кількість балів для допуску до іспиту .

Загальна сума балів яку може отримати студент з дисципліни становить 100 балів.

Міжсесійна контрольна робота – максимально - 50 балів

Аудиторна контрольна робота – максимально - 50 балів

Залікова тестова контрольна робота –максимум - 100 балів

Накопичена підсумкова оцінка (ПО) засвоєння студентом заочної форми навчання навчальної дисципліни розраховується для дисциплін, що закінчуються **заліком** та **обов'язково** включає оцінку **залікової контрольної роботи** за:

$$ПО = 0,75 \times [0,5 \times (ОЗЕ + ОМ)] + 0,25 \times ОЗКР$$

де ОЗЕ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) заходів контролю СРС під час проведення аудиторних занять;

ОМ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) заходів контролю СРС у міжсесійний період;

ОЗКР – оцінка залікової контрольної роботи.

Одержана накопичена підсумкова оцінка виставляється викладачем у відомість обліку успішності встановленого зразка.

Якщо студент, який на дату контролюючого заходу не має заборгованості по виконанню міжсесійних та сесійних контролюючих заходів, то по дисципліні, яка завершується заліком:

- має інтегральну суму балів з урахуванням результатів залікової контрольної роботи, достатню для отримання позитивної оцінки, то викладач виставляє якісну оцінку у заліково-екзаменаційної відомості, яке видається деканатом заочного факультету;
- має інтегральну суму балів, недостатню для отримання позитивної оцінки (менше 60%), то він має можливість скласти письмовий залік по тестових завданнях, що розроблені на кафедрі за процедурою, яка визначена у «Положенні про проведення підсумкового контролю знань студентів».

Варіант 1

Предмет і метод економічної теорії.

1. Зародження економіко - теоретичних знань.

1.1. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки.

1.2. Сучасні напрями, школи і течії економічної теорії.

1.3. Розвиток економічної думки в Україні.

2. Предмет економічної теорії і його тлумачення різними школами.

2.1. Складові частини сучасної економічної теорії.

2.2. Позитивна та нормативна економічна теорія.

2.3. Економічне мислення, його види та роль у розумінні економічного життя суспільства.

3. Економічні закони, принципи і категорії. Методи пізнання економічних процесів і явищ.

3.1. Функції економічної теорії.

3.2. Місце економічної теорії в системі економічних наук.

3.3. Економічна теорія та економічна політика.

ЗАДАЧА 1. Підприсмець володіє невеликою фірмою з виробництва твердих сирів. Він наймає одного помічника за 18 тис. грн. на рік, щорічно платить по 6 тис. грн. за оренду приміщення, де розташована технологічна лінія з виробництва сиру, та ще сировина йому обходиться в 30 тис. грн. на рік. У виробниче устаткування Він вклав 50 тис. грн. власних грошей, які при іншому розміщенні могли б приносити йому

5 тис. грн. річного доходу. Конкурент запропонував йому робоче місце сировара з оплатою 24 тис. грн. на рік. Свій підприємницький талант Він оцінює в 30 тис. грн. річних. Сумарний щорічний дохід від продажу сиру становить 110 тис. грн. Підрахуйте бухгалтерський і економічний прибуток фірми підприємця. Чи залишиться Він в бізнесі?

ЗАДАЧА 2. Населення країни складає 55 млн. чол., із яких діти до 16 років складають 12 млн.чол.; пенсіонери – 10.5 млн. чол.; інваліди - 2 млн.чол.; у виправних установах перебуває 1,4 млн.чол.; втратили роботу внаслідок закриття шкідливих виробництв – 1,3 млн.чол.;у результаті спаду в економіці країни на обліку в службі зайнятості перебуває 6 млн.чол.; не мають і не шукають роботу 1,2 млн.чол.(домогосподарки та інші особи).Обчисліть чисельність робочої сили, рівень безробіття, розмір і рівень фрикційного, структурного, циклічного і природного безробіть.

Тестові завдання

1.Яке з визначень точніше передає сутність предмета економічної теорії?

- А. наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- Б. наука про відносини у суспільстві з приводу раціонального використання обмежених ресурсів;
- В. наука про управління підприємствами для досягнення максимального прибутку.

2.Головне завдання підприємства полягає у:

- А. задоволенні потреб ринку з метою одержання прибутку;
- Б. ефективному використанні основних фондів і оборотних засобів;
- В .підвищенні продуктивності праці й ефективному використанні системи мотивації праці;
- Г. підвищенні якості продукції, що випускається.

3.Крива попиту зрушується ліворуч, якщо:

- А . знизиться ціна товару-субституту;
- Б. товар стане більш модним;
- В. зростуть доходи споживачів;
- Г .знизиться ціна товару- комплементу;

4.Постійні витрати фірми - це:

- А . витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;
- Б .витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;
- В . неявні витрати виробництва;
- Г . витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами

5.Зі зниженням цін ресурсів, що застосовуються у виробництві товару, крива його пропонування:

- А .зміститься вниз і праворуч;
- Б. зміститься вгору і ліворуч;
- В. залишиться незмінною;
- Г. пропонування товару не залежить від ціни ресурсів.

6.Заробітна плата — це:

- А. новостворена кожним робітником вартість у грошовій формі, що виділяється державою для їх особистого споживання;
- Б . сукупність матеріальних благ і послуг, отриманих із суспільних фондів споживання;
- В. абсолютна сума грошових засобів, отриманих працівниками пропорційно до кількості і якості їхньої праці;

Г. грошова винагорода, яку за трудовим договором власник виплачує працівникові за виконану ним роботу.

7. Назвіть чинники, які впливають на величину виручки від реалізації продукції:

А .обсяг виробництва та якість продукції;

Б . стан основних фондів;

В. вартість майна підприємства;

Г. орендна плата.

8. Що вивчає макроекономіка?

А. закономірності розвитку промислового виробництва.

Б .умови економічного зростання країни.

В. закономірності функціонування національної економіки.

Г. економічну політику держави.

9. До складу ВВП, який обчислюється за методом доходів, належить:

А . змішаний дохід та чисті неприбуткові податки.

Б .чистий експорт.

В. валові внутрішні інвестиції.

10. Офіційний рівень безробіття визначається як відношення числа безробітних до:

А. числа зайнятих;

Б .чисельності працездатного населення;

В .чисельності робочої сили;

Г .загальної чисельності населення.

Варіант 2

Економічні системи суспільства.

1. Економічні потреби суспільства, їх суть та структура.

1.1. Піраміда потреб Маслоу. Поняття безмежності потреб. Закон зростання потреб та механізм його дії.

1.2. Корисність товарів і послуг. Закон спадної граничної корисності.

1.3. Проблеми використання закону зростання потреб у процесі виробництва матеріальних благ. Економічні блага. Принципи споживчої поведінки на ринку.

2. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація.

2.1. Суперечності інтересів економічних суб'єктів та форми їх розв'язання.

2.2. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку.

2.3. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.

3. Економічна система, її сутність та основні структурні елементи.

3.1. Типи економічних систем. Традиційна економіка. Система змішаної економіки. Перехідні економічні системи, їх зміст та основні риси.

3.2. Криза та розпад командно-адміністративної системи і необхідність переходу економіки постсоціалістичних країн до ринкових відносин. Концепції різноманітності форм переходу різних країн до ринкової економіки.

3.3. Основні напрямки формування сучасних ринкових відносин.

ЗАДАЧА 1. Підприємець Петров відкриває власну пральню. За оренду приміщення він платить 32 тис. грн на рік; за оренду устаткування — 64 тис. грн на рік. Щоб одержати ліцензію і відкрити пральню, підприємцю довелося витратити 50 тис. грн власних заощаджень, знявши їх із рахунку в банку, де на суму вкладу нараховувалося 25 % річних. Його витрати на сировину й матеріали складають 10 тис. грн на рік. Річний

виторг підприємця — 150 тис. грн. Якби Петров працював за наймом, він отримував би 36 тис. грн у рік. Обчисліть бухгалтерський та економічний прибуток.

ЗАДАЧА 2. Уряд країни вирішив взяти кредит в іншій країні в розмірі 2 млрд. грош.од. з річною ставкою відсотка 8%. Отриманий кредит інвестується в проекти, які дозволяють щорічно збільшувати ВВП на 500 млн. грош.од. Визначити: а) на яку суму зросте державний борг; б) якою має бути величина щорічних виплат по кредиту; в) через скільки років держава зможе сплатити борг.

Тестові завдання

1. Стійкі, суттєві, постійно повторювані зв'язки між економічними явищами - це:

- А. економічні закони;
- Б. економічні категорії;
- В. поняття;
- Г. економічна політика.

2. Підприємством, заснованим на власності громади адміністративно - територіальної одиниці, є:

- А. змішане;
- Б. казенне;
- В. комунальне;
- Г. державне.

3. Якщо на ринку певного товару одночасно зростуть попит і пропонування, то:

- А. рівноважна кількість збільшиться, але вплив на рівноважну ціну невизначений.
- Б. рівноважна ціна та рівноважна кількість не зміняться;
- В. рівноважна ціна зросте, але вплив на рівноважну кількість невизначений;
- Г. рівноважна ціна та рівноважна кількість зростуть;

4. Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

- А. зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- Б. зростає з підвищенням ціни товару-замінника,
- В. зростає зі зростанням доходів споживачів,
- Г. скорочується з підвищенням ціни товару-доповнювача.

5. Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:

- А. виникає дефіцит товару;
- Б. з'являється надлишок товару;
- В. знижується ціна ресурсів;
- Г. у галузь увійдуть нові фірми.

6. Додаткова заробітна плата визначається у процентах від:

- А. основної заробітної плати;
- Б. премій;
- В. суми основної заробітної плати і премій;
- Г. цільових витрат.

7. Балансовий прибуток включає:

- А. додатковий продукт у грошовому вираженні;
- Б. чистий дохід підприємства у грошовій формі;
- В. першочергові платежі до бюджету, доходи і збитки від позареалізаційної діяльності підприємства.

8. У період депресії найбільше скорочується:

- А. рівень зарплати.
- Б. рівень цін.
- В. обсяг виробництва.

Г .державні закупівлі товарів і послуг.

9.Якщо працівник втратив роботу у зв'язку зі скороченням обсягу виробництва, то виникає безробіття:

- А. природне.
- Б.циклічне.
- В. структурне.
- Г. фрикційне.

10.Впровадження нових технологій привело до скорочення 15% робітників, зайнятих ручною працею. Внаслідок цього зріс рівень:

- А . циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В .структурного безробіття;
- Г . сезонного безробіття.

Варіант 3

Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства.

1. Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку.

1.1.Зміст і структура суспільного виробництва.

1.2.Елементи виробничого процесу.

1.3. Матеріальне та нематеріальне виробництво, їх сутність і взаємозв'язок.

2. Ресурси виробництва та їх види.

2.1. Використання економічних ресурсів. Обмеженість ресурсів та шляхи її подолання. Абсолютна та відносна обмеженість (рідкісність) ресурсів.

2.2. Межа економічних можливостей.

2.3. Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Закон спадної граничної віддачі факторів виробництва.

3. Основні фактори виробництва та їх взаємозв'язок.

3.1. Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники.

3.2. Чинники зростання ефективності діяльності підприємства.

3.3. Рентабельність виробництва.

ЗАДАЧА 1. Підприємець Іванов відкриває кафе. За оренду приміщення він платить 120 тис. грн на рік. Він наймає персонал із 10 чоловік, кожному з яких він платить по 500 грн на місяць. Сировина, матеріали, електроенергія та інші ресурси зі сторони складають 60 тис. грн на рік. Щоб відкрити кафе, підприємцю довелося вкласти у справу 500 тис. грн власних коштів. Відсоткова ставка за банківськими вкладами склала 10 % річних. Свій підприємницький талант Іванов оцінив у 12 тис. грн, хоча міг посісти місце менеджера в ресторані з окладом 24 тис. грн на рік. Річний виторг підприємця склав 1000 тис. грн. Обчисліть бухгалтерський та економічний прибуток.

ЗАДАЧА 2. З 80 млн. осіб, що мали роботу, було звільнено 0.3 млн. осіб, з 9 млн. осіб безробітних 0.5 млн. припинили пошук роботи .Визначте: а) кількість зайнятих; б) кількість безробітних та офіційний рівень безробіття.

Тестові завдання

1.Хто першим ввів в користування термін “політична економія”?

- А .Ф. Кене;
- Б .А. Монкретьєн;
- В . А. Сміт;
- Г .У. Петті;

Д . Арістотель.

2. Підприємства, в яких працює більше 1000 осіб, називають:

- А . малими;
- Б . великими;
- В . виробничими;
- Г . середніми.

3. Правильно сформулюйте закон пропозицій:

- А . кількість пропонованого товару збільшується з підвищенням ціни за його одиницю та зменшується з її зниженням;
- Б . кількість пропонованого товару зменшується з підвищенням ціни за його одиницю та збільшується з її зниженнями;
- В . кількість пропонованого товару змінюється прямо пропорційно зміні ціни за його одиницю.

4. Економічні витрати - це:

- А . витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку повинні одержати всі власники ресурсів при найбільш вигідному з можливих способів їх використання;
- Б . фактична сума оплачених ресурсів;
- В . сукупні видатки підприємця, пов'язані з виробництвом продукції;
- Г . альтернативні витрати використання ресурсів, що належать власникам фірм.

5. Яке визначення сутності попиту правильне?

- А . попит — це потреба в наявних на ринку товарах і послугах;
- Б . попит — це потреба у формі певної кількості грошей;
- В . попит - це прагнення різних суб'єктів придбати виготовлені виробниками товари.

6. Розмір преміальних доплат робітникам визначається у процентах від:

- А . додаткової заробітної плати;
- Б . сум основної та додаткової заробітної плати;
- В . заводських витрат;
- Г . цехових витрат;
- Д . тарифної заробітної плати.

7. Основними шляхами збільшення прибутку на промисловому підприємстві є:

- А . підвищення продуктивності праці;
- Б . зростання виробництва і реалізації продукції;
- В . зниження собівартості продукції та поліпшення якості продукції;
- Г . розширення асортименту;

8. Сукупний попит — це:

- А . обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- Б . обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- В . обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

9. Які наслідки викликає інфляція в економіці країни?

- А . зниження реальних доходів на душу населення.
- Б . підвищення інвестиційної активності.
- В . підвищення курсу національної валюти.

10. В країні повна зайнятість існує за умов:

- А . державного регулювання ринку праці;
- Б . відсутності циклічного безробіття;
- В . раціонального використання робочої сили;

Г . відсутності безробіття.

Варіант 4

Історичні типи виробництва. Теорія товару.

1. Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне.

1.1. Еволюція товарного виробництва.

1.2. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення.

1.3. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства.

2. Товар і його властивості.

2.1. Вартість. Мінова вартість. Споживна вартість товару та її показники.

2.2. Теорії вартості: трудова, маржиналістська і неокласична.

2.3. Розвиток товару і товарного виробництва за сучасних умов.

3. Продукція підприємств та її економічні форми.

3.1. Загальна характеристика продукції (робіт, послуг).

3.2. Якість і конкурентоспроможність продукції (робіт, послуг).

3.3. Стандартизація та сертифікація продукції (робіт, послуг), державний нагляд за якістю.

Задача №1. Підприємець збирається організувати власний бізнес. Відомо, що витрати, пов'язані з цим, включають: на купівлю обладнання(термін служби 10 років)- 50тис.грн.,на зарплату персоналу-10тис.грн.на рік, на сировину - 200тис.грн.на рік. Місячна заробітна плата складає 500 грн. На купівлю устаткування та на зарплату персоналу він збирається вкласти заощадження, що приносять 10% річних. Підприємець очікує щорічно виручку-230 тис.грн. Чи є відкриття власного бізнесу вигідною операцією?

Задача №1. Кількість населення у вашому населеному пункті – 1млн. 450 тис. чол.. З них дітей до 16 років – 29 тис. чол., пенсіонерів – 240 тис. чол., студентів і учнів – 205 тис. чол., домогосподарок – 102 тис. чол., осіб, що не шукають роботу – 67 тис. чол., осіб, що перебувають у психіатричних клініках – 5 тис. чол., кількість безробітних – 40,5 тис. чол. Визначити: а) кількість економічно активного населення; б) фактичний рівень безробіття;

Тестові завдання

1.Визначити, що вивчає економічна теорія.

А .безпосередній процес виробництва на тому чи іншому підприємстві;

Б .економічні виробничі відносини, які складаються між людьми в процесі виробництва, обміну і споживання матеріальних благ,

В . наука про управління підприємством для досягнення максимального прибутку.

2.За формою власності не буває підприємств:

А .приватних;

Б . державних;

В.казенних;

Г .родинних.

3.Постійні витрати фірми - це:

А .витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;

Б . витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;

В . неявні витрати виробництва;

Г . витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами

4.Економічний прибуток фірми менший за бухгалтерський на:

- А . суму альтернативної вартості власних ресурсів фірми;
- Б .суму амортизації;
- В .суму постійних витрат фірми;
- Г . на суму змінних витрат фірми.

5.Якщо два товари є взаємозамінниками, то підвищення ціни одного призведе до:

- А .зростання попиту на інший;
- Б .зростання обсягу попиту на інший;
- В . скорочення попиту на інший;
- Г .скорочення обсягу попиту на інший.

6.Заробітна плата регулюється за:

- А. рівнем кваліфікації робітника та шкідливістю виробництва;
- Б.складністю роботи;
- В.національними особливостями;

7.Прибуток від реалізації продукції — це:

- А. виручка від підприємницької діяльності;
- Б. дохід від підприємницької діяльності;
- В. виручка від реалізації продукції за мінусом повної собівартості;
- Г. додатковий продукт у грошовому вираженні;

8.Валовий внутрішній продукт (ВВП) — це:

- А.сума всіх кінцевих товарів і послуг.
- Б. сума всіх реалізованих товарів і послуг.
- В.сума всіх вироблених товарів і послуг.
- Г.сукупна ринкова вартість кінцевої продукції та послуг, що вироблені резидентами країни за рік.

9.Сукупна пропозиція — це:

- А. обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Б. обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.
- В.обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Г.обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

10.Природний рівень безробіття відрізняється від фактичного на величину:

- А. циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В. структурного безробіття;
- Г. нічим не відрізняється.

Варіант 5

Власність та акціонерна власність

1. Власність як економічна категорія.

1.1.Основні форми власності та їхня еволюція.

1.2.Сутність, суб'єкти та об'єкти власності.

2. Типи, форми і види власності.

2.1. Основні тенденції розвитку власності на сучасному етапі. Необхідність різноманітних форм власності в ринковій економіці. Трансформація форм власності в Україні.

2.2. Роздержавлення. Приватизація. Світовий досвід.

2.3. Сучасний стан відносин власності в Україні.

3. Види партнерств, їхні переваги та недоліки.

3.1. Одноосібне володіння, переваги та недоліки.

3.2. Корпорація як основна форма організації великих підприємств.

3.3. Акціонерно-корпоративний капітал. Цінні папери акціонерних товариств. Акції. Облігації. Казначейські зобов'язання та ощадні сертифікати. Ринок цінних паперів.

Задача №1. Припустимо, що Ви маєте намір відкрити мале підприємство з виробництва столярних виробів. Придбання устаткування обійдеться у 50 тис.грн., які за альтернативного використання могли б щорічно давати 5000 грн. доходу. Устаткування розраховане на 10 років роботи. Найом робітників обійдеться у 2100 грн. що місяця, річна орендна плата становитиме 4000 грн., а на закупівлю сировини, матеріалів електроенергії потрібно 15000гр. на рік. За Вашими підрахунками, сукупний річний виторг становитиме 69300грн. На аналогічному підприємстві Вам пропонували зайняти вакантну посаду менеджера з річною платнею 4200 грн. Обчисліть величини річних бухгалтерського і економічного прибутків малого підприємства.

Задача №2. Середньорічна вартість основних виробничих фондів у звітному періоді становить 2500 тис. грн., обсяг реалізованої продукції - 950 тис. т, оптова ціна за 1 т - 3грн. За планом передбачено підвищити випуск продукції на 10%. Визначити розмір фондівіддачі у звітному і плановому періодах.

Тестові завдання

1. Економічна категорія - це:

- А. слово іноземного походження, що характеризує той або інший стан економіки;
- Б. поняття, що відбиває суттєвий бік економічного явища;
- В. поняття, занесене до економічної енциклопедії;
- Г. слово, що використовується в економічній науці.

2. До господарських товариств не належать:

- А. акціонерні товариства;
- Б. командитні товариства;
- В. товариства з додатковою відповідальністю;
- Г. товариства з частковою відповідальністю.

3. Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

- А. зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- Б. зростає з підвищенням ціни товару-замінника,
- В. зростає зі зростанням доходів споживачів,
- Г. скорочується з підвищенням ціни товару-доповнювача.

4. Коли ціна товару підвищується, то:

- А. крива попиту на товари-комплемнти зміщується ліворуч;
- Б. крива попиту на товари-замінники зміщується ліворуч;
- В. попит на нього, як правило, скорочується;
- Г. обсяг попиту на нього, як правило, збільшується.

5. Неявні витрати - це:

- А. альтернативна вартість ресурсів, що належать власникам фірми;
- Б. витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;
- В. бухгалтерські витрати;
- Г. витрати, які не приймаються до уваги при визначенні обсягів виробництва.

6. Вкажіть основні форми заробітної плати:

- А. відрядна, погодинна;

- Б.відрядно-прогресивна;
- В.відрядно-преміальна;
- Г.погодинно-преміальна;
- Д.непряма відрядна;
- Е.акордно-преміальна.

7.Рентабельність — це:

- А.абсолютний показник ефективної діяльності підприємства;
- Б.відносний показник ефективної діяльності підприємства;
- В.чистий прибуток підприємства;
- Г.дохід підприємства;
- Д.відношення прибутку до витрат на його одержання.

8.Повна зайнятість забезпечується в умовах:

- А.раціонального розподілу робочої сили.
- Б.використання робочої сили за професією.
- В.відсутності безробіття.
- Г.відсутності циклічного безробіття.

9.На думку прихильників теорії економіки пропозиції, стагфляція — це результат:

- А.надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В.непередбаченої інфляції.
- Г.недостатнього сукупного попиту.

10.В країні робітники, які бажають працювати, але втратили надію і припинили пошук роботи:

- А.відносяться до фрикційного безробіття;
- Б.відносяться до непрацевдатного населення;
- В.не враховуються у складі робочої сили;
- Г.згідно із законодавством отримують допомогу по безробіттю.

Варіант 6

Гроші, їхні види та функціональна роль.

1. Еволюція форм вартості та походження грошей.

- 1.1. Теоретичні концепції виникнення та сутність грошей.
- 1.2. Функції грошей. Історичний підхід у розгляді функцій грошей.
- 1.3.Стійкість сучасних грошей.

2. Види грошей: паперові, металеві, кредитні, безготівкові, електронні.

- 2.1. Обіг готівкових та безготівкових грошей.
- 2.2. Сучасні зміни в грошовому обігу.
- 2.3. Закон грошового обігу. Грошова маса та грошові агрегати.

3. Історичний досвід України в створенні національної грошової одиниці.

- 3.1. Національна грошова одиниця та історія її виникнення.

Задача №1. Підприємець відкрив взуттєву майстерню. Він вклав 5000 грн.у придбання обладнання, на 1000 грн. придбав сировини і матеріалів, 1000 грн. сплатив за річну оренду приміщення. Якби він поклав ці гроші в банк, то міг би отримати 5% річних. Якби він погодився працювати за наймом у майстерні „Будинку побуту”,то міг би отримати 2400 грн, заробітної плати на рік. Обчисліть величини бухгалтерського,

економічного та нормального прибутків підприємця, якщо його сукупний річний виборг становить 12750грн.

Задача №2. Повна комерційна собівартість виробу - 58 грн., прибуток, передбачений за оптовою ціною - 24 грн., транспортні витрати в ціні товару становлять 0,39 грн., податок на додану вартість – 20%, торгова надбавка - 30%.Визначити ціну реалізації виробу.

Тестові завдання

1.Політична економіка як наука виникла у:

- А.Стародавній Греції;
- Б.Стародавньому Китаї;
- В.Західній Європі періоду становлення капіталізму;
- Г.Східній Європі кінця XIX - початку XX ст.

2.Залежно від порядку заснування об'єднання підприємств можуть утворюватися як:

- А. господарське об'єднання;
- Б.державне (комунальне) господарське об'єднання;
- В.спільні підприємства;
- Г.правильна відповідь а, б.

3.Економічні витрати - це:

- А. витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку повинні одержати всі власники ресурсів при найбільш вигідному з можливих способів їх використання;
- Б.фактична сума оплачених ресурсів;
- В.сукупні видатки підприємця, пов'язані з виробництвом продукції;
- Г.альтернативні витрати використання ресурсів, що належать власникам фірм.

4.На відміну від конкурентної фірми,монополіст:

- А. може збільшити свій прибуток, застосовуючи цінову дискримінацію;
- Б.при визначенні ціни не враховує кривої ринкового попиту
- В. може встановлювати будь-яку ціну;

5.Зі зниженням цін ресурсів, що застосовуються у виробництві товару, крива його пропонування:

- А.зміститься вниз і праворуч;
- Б.зміститься вгору і ліворуч;
- В. залишиться незмінною;
- Г. пропонування товару не залежить від ціни ресурсів.

6.Яка із основних форм заробітної плати є економічно найвигіднішою:

- А. відрядна;
- Б. погодинна;
- В.відрядна чи погодинна залежно від умов виробництва?

7.Балансовий прибуток — це:

- А.загальна сума прибутку підприємства за всіма видами виробничої і невиробничої діяльності;
- Б. прибуток, який за величиною завжди відповідає валовому прибутку підприємства;
- В.валовий прибуток за мінусом суми податку на прибуток.

8.За яких умов виникає безробіття?

- А.збігання пропозиції робочої сили з попитом на неї.
- Б. на ринку праці попит на робочу силу менший від пропозиції.
- В.міграція робочої сили.

9. Нерівність у доходах населення країни зумовлюється:

- А. економічною нестабільністю.
- Б. високим рівнем інфляції.
- В. здібностями до праці.
- Г. низьким рівнем соціального захисту.

10. ВВП фактичний дорівнює потенційному ВВП за відсутності:

- А. циклічного безробіття;
- Б. структурного безробіття;
- В. природного безробіття
- Г. фрикційного безробіття;

Варіант 7

Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи

1. Теоретичні засади становлення ринкових відносин.

1.1. Об'єктивні передумови виникнення ринку.

1.2. Поняття ринок. Риси, структура та функції ринку. Види ринків.

1.3. Критерії класифікації ринків та їх структура. Характерні ознаки сучасного ринку.

2. Об'єктивна зумовленість та сутність ринкової інфраструктури.

2.1. Основні суб'єкти ринкової економіки.

2.2. Держава як суб'єкт ринкового господарства.

2.3. Соціально-економічна характеристика елементів ринку та умови їх формування в Україні.

3. Поняття і функції ринкової інфраструктури.

3.1. Діяльність товарних бірж.

3.2. Механізм функціонування фондових бірж та їх функції.

3.3. Банківська система та інші елементи інфраструктури ринку (інвестиційні фонди, страхові компанії та ін.). Банки, їх види та функції.

Задача №1. На виготовлення виробу підприємство витрачає основних матеріалів на суму 7800грн., допоміжних-5750грн. Вартість зворотних відходів 558грн. Основна заробітна плата робітників по виготовленню виробу-1500грн., а додаткова-780грн. Плановий прибуток складає 40% від собівартості виробу. Обчислити собівартість продукції, прибуток та ціну виробу.

Задача №2. Як зміниться обсяг виробництва, якщо кількість персоналу зростає на 3 особи, а продуктивність праці працівників підвищилась на 2 тис. грн. на особу. Початкові дані: кількість персоналу - 109 чоловік; продуктивність праці - 15 тис. грн. / чол.

Тестові завдання

1. Яке з положень комплексно розкриває основні функції економічної теорії?

- А. економічна теорія повинна комплексно розкривати економічні закони;
- Б. економічна теорія розробляє наукові основи управління народним господарством;
- В. економічна теорія виконує практичну, пізнавальну функцію та формує економічне мислення.

2. Не має права втручатися в господарську діяльність інших суб'єктів об'єднання така форма об'єднань підприємств:

- А. концерн;

- Б. корпорація;
- В. асоціація;
- Г. консорціум.

3. Економічний прибуток фірми менший за бухгалтерський на:

- А. суму альтернативної вартості власних ресурсів фірми;
- Б. суму амортизації;
- В. суму постійних витрат фірми;
- Г. на суму змінних витрат фірми.

4. На ринковий попит не чинять впливу:

- А. ціни ресурсів;
- Б. число покупців ринку;
- В. доходи споживачів;
- Г. товарів-замінників.

5. Зі зниженням цін ресурсів, що застосовуються у виробництві товару, крива його пропонування:

- А. зміститься вниз і праворуч;
- Б. зміститься вгору і ліворуч;
- В. залишиться незмінною;
- Г. пропонування товару не залежить від ціни ресурсів.

6. Тарифна система включає:

- А. галузевий, районний коефіцієнти;
- Б. тарифно-кваліфікаційний довідник, тарифну сітку та ставки
- В. норми виробітку;
- Г. розцінки;

7. Чистий прибуток:

- А. це загальна сума прибутку підприємства за всіма видами виробничої і невиробничої діяльності;
- Б. за величиною завжди відповідає валовому прибутку підприємства;
- В. це валовий (балансовий) прибуток за мінусом першочергових платежів до бюджету.

8. Інфляція попиту виникає в умовах, коли:

- А. зростання сукупного попиту випереджає зростання сукупної пропозиції.
- Б. темпи зростання сукупного попиту і сукупної пропозиції однакові.
- В. зростання сукупної пропозиції випереджає зростання сукупного попиту.
- Г. усі відповіді неправильні.

9. Що є об'єктом макроекономіки :

- А. економічні ресурси країни;
- Б. основний капітал;
- В. економічна система;
- Г. приватна економіка.

10. За офіційною статистикою робітник, який знаходиться у неоплачуваній відпустці, або працює неповний робочий день:

- А. відноситься до безробітних;
- Б. відноситься до зайнятих;
- В. не враховується при визначенні безробіття;
- Г. не враховується при визначенні чисельності робочої сили.

Варіант 8

Ціновий механізм ринку досконалої конкуренції.

1. Сутність попиту і фактори, що його визначають.

1.1. Закон попиту. Винятки дії закону попиту. Крива попиту.

1.2. Зв'язок між попитом і ціною

1.3. Зміщення кривої попиту під впливом дії нецінових факторів.

2. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають.

2.1. Закон пропозиції. Крива пропозиції та її властивості.

2.2. Зв'язок між пропозицією і ціною. Нецінові фактори зміни пропозиції. Зміщення кривої пропозиції під впливом дії нецінових факторів.

2.3. Особливості формування і зміни кривих пропозицій в перехідних економічних системах.

3. Ринкова рівновага попиту та пропозиції.

3.1. Утворення рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва.

3.2. Формування рівноважної ціни.

3.3. Фактори, які впливають на зміну ринкової рівноваги?

Задача №1. Підприємець Петров відкриває власну пральню. За оренду приміщення він платить 32 тис. грн на рік; за оренду устаткування — 64 тис. грн на рік. Щоб одержати ліцензію і відкрити пральню, підприємцю довелося витратити 50 тис. грн власних заощаджень, знявши їх із рахунку в банку, де на суму вкладу нараховувалося 25 % річних. Його витрати на сировину й матеріали складають 10 тис. грн на рік. Річний виторг підприємця — 150 тис. грн. Якби Петров працював за наймом, він отримував би 36 тис. грн у рік. Обчисліть бухгалтерський та економічний прибуток.

Задача №2. Визначити витрати на 1 грн. Вартості проведеної продукції, якщо відомо, що матеріальні витрати становлять 80% собівартості продукції, або 3290 тис. грн., а вартість проведеної продукції - 5800 тис.грн.

Тестові завдання

1.Яке зі своїх, визначень предмету економічної теорії П. Самуельсон вважає найдосконалішим ?

А.це наука, що вивчає, як люди здійснюють організацію виробництва і споживання;

Б.це наука, що вивчає, як люди роблять вибір, щоб використати рідкісні ресурси для виробництва різних товарів та послуг;

В.це наука, що вивчає багатство.

2.Під корпорацією розуміють:

А. договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації;

Б. тимчасове статутне об'єднання підприємств для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети (реалізації цільових програм, науково-технічних, будівельних проектів тощо);

В. статутне об'єднання підприємств, а також інших організацій, на основі їх фінансової залежності від одного або групи учасників об'єднання, з централізацією функцій науково-технічного і виробничого розвитку, інвестиційної, фінансової, зовнішньоекономічної та іншої діяльності;

Г. об'єднання, яке створюється за рішенням Кабінету Міністрів України на певний строк з метою реалізації державних програм розвитку пріоритетних галузей виробництва і структурної перебудови економіки України.

3.Коли ціна товару підвищується, то:

А.крива попиту на товари-комплементи зміщується ліворуч;

Б.крива попиту на товари-замінники зміщується ліворуч;

В.попит на нього, як правило, скорочується;

Г.обсяг попиту на нього, як правило, збільшується.

4.Яке визначення сутності попиту правильне?

А.попит — це потреба в наявних на ринку товарах і послугах;

Б.попит — це потреба у формі певної кількості грошей;

В.попит - це прагнення різних суб'єктів придбати виготовлені виробниками товари.

5.Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:

А.виникає дефіцит товару;

Б. з'являється надлишок товару;

В.знижується ціна ресурсів;

Г. у галузь увійдуть нові фірми.

6.Як співвідносяться годинні тарифні ставки робітників I розряду за формами заробітної плати:

А.годинна тарифна ставка вища при погодинній оплаті;

Б. годинна тарифна ставка відрядника вища;

В.годинні тарифні ставки I розряду при відрядній і погодинній оплаті праці мають бути однаковими.

7.Рентабельність виробництва може визначатися як частка від ділення величин:

А.балансового прибутку на суму витрат на виробництво продукції та чистого прибутку на суму витрат на виробництво продукції;

Б.балансового прибутку на обсяг продажу;

В. чистого прибутку на обсяг продажу.

8.До цінових чинників сукупного попиту належать:

А. продуктивність основного капіталу.

Б. ефект багатства та ефект відсоткової ставки.

В.зміни в економічній політиці держави.

9.В країні валовий національний дохід (ВНД) — це

А. сума, внутрішніх первинних доходів плюс внутрішні трансферти;

Б. сума внутрішніх і зовнішніх первинних доходів;

В.сума внутрішніх первинних доходів;

Г.сума всіх первинних доходів плюс чисті поточні зовнішні трансферти.

10.До соціально-економічних наслідків безробіття слід віднести:

А.зростання реального ВВП;

Б. недовиробництво ВВП;

В.збільшення кількості служб зайнятості;

Г.активізацію діяльності профспілок.

Варіант 9

Ціни та ціноутворення.

1.Економічна сутність ціни в умовах ринкових відносин.

1.1.Класифікація цін. Визначення ціни і ціноутворення.

1.2. Функції ціни.

1.3. Види цін.

2. Структура роздрібною ціни.

2.1. Фактори впливу на процес формування цін.

2.2. Система факторів встановлення цін.

2.3. Внутрішні та зовнішні чинники ціноутворення.

3. Державне регулювання цін.

3.1. Державна цінова політика.

3.2. Методи державного регулювання цін.

3.3. Державне регулювання цін у зарубіжних країнах.

Задача №1. Сидоров володіє невеликою фірмою з виробництва меблів. Він наймає одного помічника за 12 тис. грн на рік, сплачує 5 тис. грн річної орендної плати за виробниче приміщення та ще сировина обходиться йому в 20 тис. грн на рік. У виробниче устаткування Сидоров вклав 40 тис. грн власних коштів, які могли б при іншому застосуванні приносити йому 4 тис. грн річного доходу. Конкурент Сидорова пропонував йому робоче місце теслі із зарплатнею 15 тис. грн на рік. Свій підприємницький талант Сидоров оцінює в 3 тис. грн річних. Сумарний річний дохід від продажу меблів складає 72 тис. грн. Обчисліть бухгалтерський та економічний прибуток фірми Сидорова.

Задача №2. Підприємство «Галич» одержало у банку короткостроковий кредит у розмірі 100 тис. грн. терміном на 10 днів за річною ставкою простого процента 44. Визначити суму процента та розрахувати загальний розмір боргу перед банком.

Тестові завдання

1. Економічна система це —

А. сукупність всіх видів економічної діяльності людей у процесі їх взаємодії, спрямованої на виробництво, обмін, розподіл та споживання товарів і послуг;

Б. заходи, спрямовані на вирішення економічних проблем.

2. Головні завдання підприємства полягає у:

А. задоволенні потреб ринку з метою одержання прибутку;

Б. ефективному використанні основних фондів і оборотних засобів;

В. підвищенні продуктивності праці й ефективному використанні системи мотивації праці;

Г. підвищенні якості продукції, що випускається.

3. На відміну від конкурентної фірми, монополіст:

А. може збільшити свій прибуток, застосовуючи цінову дискримінацію;

Б. при визначенні ціни не враховує кривої ринкового попиту

В. може встановлювати будь-яку ціну;

4. Якщо два товари є взаємозамінниками, то підвищення ціни одного призведе до:

А. зростання попиту на інший;

Б. зростання обсягу попиту на інший;

В. скорочення попиту на інший;

Г. скорочення обсягу попиту на інший.

5. Неявні витрати - це:

А. альтернативна вартість ресурсів, що належать власникам фірми;

Б. витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;

В. бухгалтерські витрати;

Г. витрати, які не приймаються до уваги при визначенні обсягів виробництва.

6. Назвіть основні види надбавок до заробітної плати:

А. за роботу у наднормативний час;

Б. за високу професійну майстерність і за вислугу років;

В. за час простою не з вини робітника;

Г. за суміщення професій;

Д. за навчання учнів.

7. Вкажіть правильну відповідь:

А. поняття “дохід” і “прибуток” ідентичні;

- Б. поняття “дохід” ширше від поняття “прибуток”;
- В. поняття “прибуток” ширше від поняття “дохід”.

8.Крива Філіпса показує взаємозв'язок між:

- А.інфляцією витрат і безробіттям.
- Б.природним і циклічним безробіттям,
- В.фактичним безробіттям і витратами економіки.
- Г.інфляцією попиту і безробіттям.

9.Сукупний попит в країні — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб;
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою - задоволення своїх платоспроможних потреб;
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

10.До економічно активного населення належать:

- А.непрацевдатні;
- Б. працевдатні;
- В.зайняті та безробітні;
- Г. зайняті.

Варіант 10
Основні моделі ринку.

1. Сутність конкуренції. Місце конкуренції в ринковій економіці.

- 1.1. Форми конкуренції. Типи конкурентної поведінки. Функції конкуренції. Методи конкурентної боротьби. Позитивні й негативні наслідки конкуренції.

1.2.Монополія та типи монополізації. Види монополій. Монопольна влада. Критерії та ме монополізації економіки.

- 1.3. Недоліки надмірної монополізації економіки. Економічні наслідки монополій.

2. Ринок монополістичної конкуренції особливості монополістичної конкуренції.

- 2.1.Олігополістичний ринок. Суть олігополії.
- 2.2. Олігополія і конкуренція.
- 2.3. Олігополія та економічна ефективність.

3. Антимонопольна політика і антимонопольне законодавство.

- 3.1. Світовий досвід створення антимонопольного законодавства.
- 3.2. Проведення антимонопольної практики.
- 3.3. Антимонопольна політика в Україні.

Задача №1. Підприємство продає 10 виробів на місяць за ціною 250 тис. грн кожний. Собівартість щомісячного випуску виробів (загальні витрати) складає 2000 тис. грн, собівартість одиниці виробу — 200 тис. грн. Постійні витрати складають 800 тис. грн. Надходить пропозиція продати додатково 1 виріб за ціною 140 тис. грн. Виконання цього замовлення пов'язане лише із зростанням змінних витрат. Постійні витрати не змінюються. Чи слід підприємству прийняти пропозицію?

Задача №2. Повна комерційна собівартість виробу - 58 грн., прибуток, передбачений за оптовою ціною - 24 грн., транспортні витрати в ціні товару становлять 0,39 грн., податок на додану вартість – 20%, торгова надбавка - 30%.Визначити ціну реалізації виробу.

Тестові завдання

**1. Назва економічної науки “політекономія” з'явилась в:
в середині 15 ст.;**

- А. 1615 р.;
- Б. 1647 р.;
- В. 1776 р.;
- Г. 1818 р.

2. До господарських товариств не належать:

- А. акціонерні товариства;
- Б. командитні товариства;
- В. товариства з додатковою відповідальністю;
- Г. товариства з частковою відповідальністю.

3. На ринковий попит не чинять впливу:

- А. ціни ресурсів;
- Б. число покупців ринку;
- В. доходи споживачів;
- Г. товарів-замінників.

4. Економічні витрати - це:

- А. витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку повинні одержати всі власники ресурсів при найбільш вигідному з можливих способів їх використання;
- Б. фактична сума оплачених ресурсів;
- В. сукупні видатки підприємця, пов'язані з виробництвом продукції;
- Г. альтернативні витрати використання ресурсів, що належать власникам фірм.

5. Яке визначення сутності попиту правильне?

- А. попит — це потреба в наявних на ринку товарах і послугах;
- Б. попит — це потреба у формі певної кількості грошей;
- В. попит - це прагнення різних суб'єктів придбати виготовлені виробниками товари.

6. Вкажіть основні види доплат до заробітної плати:

- А. за високу професійну майстерність;
- Б. за роботу у наднормативний час та за час простою не з вини робітника;
- В. за вислугу років;
- Г. за знання і використання в роботі іноземних мов;
- Д. за навчання учнів;

7. Прибуток - це:

- А. сума грошей, яку можна вилучити у підприємства, не порушивши його спроможності продовжувати виробництво на незмінному рівні;
- Б. економічна категорія, що відображає частину суспільного продукту, створеного робітниками у додатковий робочий час, і присвоєна власником підприємства;
- В. одна з форм вартості додаткового продукту, що визначається як різниця між реалізаційною ціною продукту і витратами на його виробництво та збут.

8. Що розуміють під ефективністю економіки?

- А. темпи економічного зростання в країні.
- Б. зростання курсу національної валюти.
- В. співвідношення між результатами і витратами.
- Г. досягнутий обсяг реального ВВП.

9. Державні податки - це:

- А. грошові стягнення з кожної працюючої людини;
- Б. грошові платежі, що виплачуються з державного бюджету;
- В. обов'язкові платежі в бюджет, які здійснюють фізичні та юридичні особи;
- Г. інвестиційні кошти.

10. Менше за все постраждають від непередбачуваної інфляції:

- А. ті, хто отримує фіксований номінальний дохід;
- Б. ті, в кого номінальний дохід зростає, але повільніше, ніж зростає рівень цін;
- В. ті, хто має заощадження у грошовій формі;
- Г. ті, хто став боржником раніше, коли рівень цін був нижчий.

Варіант 11

Підприємство та підприємництво в ринковій економіці.

1. Підприємство як суб'єкт економічної системи.

1.1. Еволюція та економічний зміст категорії підприємства. Організаційно-правові форми підприємства.

1.2. Соціально-економічна характеристика підприємств.

1.3. Функції підприємства. Організація процесу виробництва.

2. Суть підприємництва та умови його існування.

2.1. Види та суб'єкти підприємницької діяльності.

2.2. Форми та умови здійснення підприємницької діяльності.

2.3. Підприємництво та прибуток (підприємницький дохід).

3. Підприємництво і бізнес.

3.1. Перспективи розвитку підприємництва в Україні.

3.2. Проблема банкрутства підприємств. Малий бізнес в Україні.

3.3. Законодавство про банкрутство підприємств.

ЗАДАЧА 1. Населення країни складає 55 млн. чол., із яких діти до 16 років складають 12 млн. чол.; пенсіонери – 10.5 млн. чол.; інваліди - 2 млн. чол.; у виправних установах перебуває 1,4 млн. чол.; втратили роботу внаслідок закриття шкідливих виробництв – 1,3 млн. чол.; у результаті спаду в економіці країни на обліку в службі зайнятості перебуває 6 млн. чол.; не мають і не шукають роботу 1,2 млн. чол. (домогосподарки та інші особи). Обчисліть чисельність робочої сили, рівень безробіття, розмір і рівень фрикційного, структурного, циклічного і природного безробіття.

ЗАДАЧА 2. Чистий прибуток фірми становив у минулому році 9 млн. грн. Дохід від реалізації - 32 млн. грн., витрати – 20 млн. грн. Яку суму податку на прибуток сплатила фірма. Якою була ставка оподаткування?

Тестові завдання

1. Яке з визначень точніше передає сутність предмета економічної теорії?

- А. наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- Б. наука про відносини у суспільстві з приводу раціонального використання обмежених ресурсів;
- В. наука про управління підприємствами для досягнення максимального прибутку.

2. Головне завдання підприємства полягає у:

- А. задоволенні потреб ринку з метою одержання прибутку;
- Б. ефективному використанні основних фондів і оборотних засобів;
- В. підвищенні продуктивності праці й ефективному використанні системи мотивації праці;
- Г. підвищенні якості продукції, що випускається.

3. Крива попиту зрушується ліворуч, якщо:

- А. знизиться ціна товару-субституту;
- Б. товар стане більш модним;
- В. зростуть доходи споживачів;

Г .знизиться ціна товару- комплементу;

4.Постійні витрати фірми - це:

А . витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;

Б .витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;

В . неявні витрати виробництва;

Г . витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами

5.Зі зниженням цін ресурсів, що застосовуються у виробництві товару, крива його пропонування:

А .зміститься вниз і праворуч;

Б . зміститься вгору і ліворуч;

В . залишиться незмінною;

Г . пропонування товару не залежить від ціни ресурсів.

6.Заробітна плата — це:

А . новостворена кожним робітником вартість у грошовій формі, що виділяється державою для їх особистого споживання;

Б . сукупність матеріальних благ і послуг, отриманих із суспільних фондів споживання;

В . абсолютна сума грошових засобів, отриманих працівниками пропорційно до кількості і якості їхньої праці;

Г . грошова винагорода, яку за трудовим договором власник виплачує працівникові за виконану ним роботу.

7.Назвіть чинники, які впливають на величину виручки від реалізації продукції:

А .обсяг виробництва та якість продукції;

Б . стан основних фондів;

В . вартість майна підприємства;

Г . орендна плата.

8.Що вивчає макроекономіка?

А .закономірності розвитку промислового виробництва.

Б .умови економічного зростання країни.

В .закономірності функціонування національної економіки.

Г . економічну політику держави.

9.До складу ВВП, який обчислюється за методом доходів, належить:

А . змішаний дохід та чисті неприбуткові податки.

Б . чистий експорт.

В . валові внутрішні інвестиції.

10.Офіційний рівень безробіття визначається як відношення числа безробітних до:

А . числа зайнятих;

Б .чисельності працездатного населення;

В .чисельності робочої сили;

Г .загальної чисельності населення.

Варіант 12

Капітал підприємства, його кругообіг та обіг.

1. Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма.

1.1. Капітал як фактор виробництва. Структура капіталу та його обіг.

1.2. Кругообіг капіталу. Промисловий капітал.

1.3. Стадії кругообігу і функціональні форми промислового капіталу.

2.Основний капітал. Фізичне та моральне зношення основного капіталу.

2.1. Механізм відтворення основного капіталу.

2.2. Амортизація. Норма амортизації.

2.3. Амортизаційний фонд як одне з джерел відтворення основного капіталу.

3. Обіговий капітал. Час і швидкість обігу.

3.1. Фактори, що впливають на швидкість обігу.

3.2. Оборотні засоби та їх структура.

3.3. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу рентабельність.

ЗАДАЧА 1. У місті зареєстровано 2 тис. безробітних, які мають право на отримання допомоги по безробіттю. Розмір допомоги становить 75% від середньої заробітної плати 350 грн. Середній термін виплати допомоги – 3 місяці. З урахуванням того, що кожний робітник у середньому утримує одного непрацездатного, розмір допомоги підвищується на 15%. Визначити, яка сума із фонду зайнятості необхідна для виплати допомоги по безробіттю.

ЗАДАЧА 2. Уряд країни вирішив взяти кредит в іншій країні в розмірі 2 млрд. грош.од. з річною ставкою відсотка 8%. Отриманий кредит інвестується в проекти, які дозволяють щорічно збільшувати ВВП на 500 млн. грош.од. Визначити: а) на яку суму зросте державний борг; б) якою має бути величина щорічних виплат по кредиту; в) через скільки років держава зможе сплатити борг.

Тестові завдання

1. Стійкі, суттєві, постійно повторювані зв'язки між економічними явищами - це:

А. економічні закони;

Б. економічні категорії;

В. поняття;

Г. економічна політика.

2. Підприємством, заснованим на власності громади адміністративно - територіальної одиниці, є:

А. змішане;

Б. казенне;

В. комунальне;

Г. державне.

3. Якщо на ринку певного товару одночасно зростуть попит і пропонування, то:

А. рівноважна кількість збільшиться, але вплив на рівноважну ціну невизначений.

Б. рівноважна ціна та рівноважна кількість не зміняться;

В. рівноважна ціна зростає, але вплив на рівноважну кількість невизначений;

Г. рівноважна ціна та рівноважна кількість зростуть;

4. Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

А. зменшується зі зростанням доходів споживачів;

Б. зростає з підвищенням ціни товару-замінника,

В. зростає зі зростанням доходів споживачів,

Г. скорочується з підвищенням ціни товару-доповнювача.

5. Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:

А. виникає дефіцит товару;

Б. з'являється надлишок товару;

В. знижується ціна ресурсів;

Г. у галузь увійдуть нові фірми.

6. Додаткова заробітна плата визначається у процентах від:

- А. основної заробітної плати;
- Б. премій;
- В. суми основної заробітної плати і премій;
- Г. цільових витрат.

7.Балансовий прибуток включає:

- А. додатковий продукт у грошовому вираженні;
- Б. чистий дохід підприємства у грошовій формі;
- В. першочергові платежі до бюджету, доходи і збитки від позареалізаційної діяльності підприємства.

8.У період депресії найбільше скорочується:

- А. рівень зарплати.
- Б. рівень цін.
- В. обсяг виробництва.
- Г. державні закупівлі товарів і послуг.

9.Якщо працівник втратив роботу у зв'язку зі скороченням обсягу виробництва, то виникає безробіття:

- А. природне.
- Б.циклічне.
- В. структурне.
- Г. фрикційне.

10.Впровадження нових технологій привело до скорочення 15% робітників, зайнятих ручною працею. Внаслідок цього зріс рівень:

- А. циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В. структурного безробіття;
- Г. сезонного безробіття.

Варіант 13

Капітал сфери обігу.

1. Сфера обігу в ринковій економіці.

1.1. Виникнення сфери товарного обігу в процесі еволюції товарно-грошових відносин.

1.2. Сутність, функції та місце сфери обігу у ринковій економіці.

1.3. Сфера обігу як сфера функціонування торговельно-мінових та кредитних відносин, торговельного та позичкового капіталу.

2. Торговельний капітал та його еволюція за сучасних умов.

2.1. Особливості сфери функціонування торговельного капіталу та його функціональна структура.

2.2. Сучасні, форми торговельного підприємництва.

2.3. Товарна біржа. Торгові дома. Інтернет-торгівля у сфері ринкової інфраструктури. Торговельний прибуток і його норма.

3.Позичковий капітал як відокремлена частина грошових функціональних форм промислового і торговельного капіталу.

3.1. Сутність та джерела позичкового капіталу.

3.2. Позичковий процент і його джерела. Норма позичкового проценту та його динаміка. Роль процентної ставки.

3.3. Кредит як форма, руху позичкового капіталу. Форми кредиту. Роль і Функції кредиту в сучасній ринковій економіці. Позабанківські кредитні заклади.

ЗАДАЧА 1. Підрахуйте ВВП і НД за такими даними:

- урядові закупівлі товарів і послуг — 32 млн гр. од.; - заробітна плата — 80 млн гр.

од.; - прибуток фірм — 150 млн гр. од.; - інвестиції фірм в устаткування — 70 млн гр. од.; - амортизаційні відрахування — 20 млн гр. од.; - перерахування у Фонд соціального страхування — 25 млн гр. од.; - дохід на грошовий капітал — 25 млн гр. од.; - рентні платежі — 27 млн гр. од.; - експорт — 40 млн гр. од.; - імпорт—10 млн гр. од.; - непрямі податки – 40 млн гр. од.

ЗАДАЧА 2. З 80 млн. осіб, що мали роботу, було звільнено 0.3 млн. осіб, з 9 млн. осіб безробітних 0.5 млн. припинили пошук роботи .Визначте: а) кількість зайнятих; б) кількість безробітних та офіційний рівень безробіття.

Тестові завдання

1.Хто першим ввів в користування термін “політична економія”?

- А .Ф. Кене;
- Б .А. Монкретьєн;
- В . А. Сміт;
- Г .У. Петті;
- Д . Арістотель.

2.Підприємства, в яких працює більше 1000 осіб, називають:

- А . малими;
- Б .великими;
- В . виробничими;
- Г . середніми.

3.Правильно сформулюйте закон пропозицій:

- А .кількість пропонованого товару збільшується з підвищенням ціни за його одиницю та зменшується з її зниженням;
- Б . кількість пропонованого товару зменшується з підвищенням ціни за його одиницю та збільшується з її зниженнями;
- В .кількість пропонованого товару змінюється прямо пропорційно зміні ціни за його одиницю.

4.Економічні витрати - це:

- А .витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку повинні одержати всі власники ресурсів при найбільш вигідному з можливих способів їх використання;
- Б .фактична сума оплачених ресурсів;
- В . сукупні видатки підприємця, пов’язані з виробництвом продукції;
- Г .альтернативні витрати використання ресурсів, що належать власникам фірм.

5.Яке визначення сутності попиту правильне?

- А . попит — це потреба в наявних на ринку товарах і послугах;
- Б .попит — це потреба у формі певної кількості грошей;
- В . попит - це прагнення різних суб’єктів придбати виготовлені виробниками товари.

6.Розмір преміальних доплат робітникам визначається у процентах від:

- А .додаткової заробітної плати;
- Б . сум основної та додаткової заробітної плати;
- В . заводських витрат;
- Г . цехових витрат;
- Д . тарифної заробітної плати.

7.Основними шляхами збільшення прибутку на промисловому підприємстві є:

- А .підвищення продуктивності праці;
- Б .зростання виробництва і реалізації продукції;
- В . зниження собівартості продукції та поліпшення якості продукції;

Г .розширення асортименту;

8.Сукупний попит — це:

А . обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

Б . обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

В .обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

9.Які наслідки викликає інфляція в економіці країни?

А .зниження реальних доходів на душу населення.

Б . підвищення інвестиційної активності.

В . підвищення курсу національної валюти.

10. В країні повна зайнятість існує за умов:

А . державного регулювання ринку праці;

Б . відсутності циклічного безробіття;

В . раціонального використання робочої сили;

Г . відсутності безробіття.

Варіант 14

Ринкові відносини в аграрному секторі.

1.Аграрна сфера виробництва та її особливості.

1.1. Сутність аграрних відносин орми господарювання у сільському господарстві: фермерські, кооперативні, державні, змішані.

1.2. Ринок земельних ресурсів. Об'єкти та суб'єкти земельного ринку.

1.3.Рентні відносини в сучасних умовах.

2. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення.

2.1. Розподіл і використання рентного доходу.

2.2. Ринок землі. Попит і пропозиція на землю.

2.3. Ціна землі.

3. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс.

3.1. Рента на будівельні ділянки та у добувній промисловості.

3.2. Механізм реалізації аграрних відносин в сучасних умовах.

3.3. Державна політика регулювання та підтримки сільськогосподарського виробника.

ЗАДАЧА 1. Чисельність населення в країні – 24 млн. осіб. Із них 14 млн. чол. – економічно активне населення. Безробіття в країні характеризується наступними даними: 900 тис. осіб втратили роботу у зв'язку із структурною перебудовою виробництва і стоять на обліку в службі зайнятості; 900 тис. осіб – проживають у сільській місцевості, зайняті у підсобному господарстві, не працюють за наймом і не зареєстровані у службі зайнятості, 640 тис. осіб втратили роботу внаслідок кризового спаду в економіці, стоять на обліку в службі зайнятості і активно шукають роботу, 120 тис. осіб не шукають роботу, оскільки втратили надію на працевлаштування. Визначити рівень безробіття в країні та охарактеризувати його форми.

Задача №2. Як зміниться обсяг виробництва, якщо кількість персоналу зросла на 3 особи, а продуктивність праці працівників підвищилась на 2 тис. грн. на особу. Початкові дані: кількість персоналу - 109 чоловік; продуктивність праці - 15 тис.грн. / чол.

Тестові завдання

1.Визначити, що вивчає економічна теорія.

- А .безпосередній процес виробництва на тому чи іншому підприємстві;
- Б .економічні виробничі відносини, які складаються між людьми в процесі виробництва, обміну і споживання матеріальних благ,
- В . наука про управління підприємством для досягнення максимального прибутку.

2.За формою власності не буває підприємств:

- А .приватних;
- Б . державних;
- В.казенних;
- Г .родинних.

3.Постійні витрати фірми - це:

- А .витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;
- Б . витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;
- В . неявні витрати виробництва;
- Г . витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами

4.Економічний прибуток фірми менший за бухгалтерський на:

- А . суму альтернативної вартості власних ресурсів фірми;
- Б .суму амортизації;
- В .суму постійних витрат фірми;
- Г . на суму змінних витрат фірми.

5.Якщо два товари є взаємозамінниками, то підвищення ціни одного призведе до:

- А .зростання попиту на інший;
- Б .зростання обсягу попиту на інший;
- В . скорочення попиту на інший;
- Г .скорочення обсягу попиту на інший.

6.Заробітна плата регулюється за:

- А . рівнем кваліфікації робітника та шкідливістю виробництва;
- Б.складністю роботи;
- В.національними особливостями;

7.Прибуток від реалізації продукції — це:

- А . виручка від підприємницької діяльності;
- Б . дохід від підприємницької діяльності;
- В . виручка від реалізації продукції за мінусом повної собівартості;
- Г . додатковий продукт у грошовому вираженні;

8.Валовий внутрішній продукт (ВВП) — це:

- А.сума всіх кінцевих товарів і послуг.
- Б. сума всіх реалізованих товарів і послуг.
- В.сума всіх вироблених товарів і послуг.
- Г.сукупна ринкова вартість кінцевої продукції та послуг, що вироблені резидентами країни за рік.

9.Сукупна пропозиція — це:

- А . обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Б . обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.
- В.обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Г.обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

10. Природний рівень безробіття відрізняється від фактичного на величину:

- А. циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В. структурного безробіття;
- Г. нічим не відрізняється.

Варіант 15

Доходи населення, їх формування та розподіл.

1. Доходи, їх види та джерела формування.

- 1.1. Сутність та механізм розподілу доходів.
- 1.2. Функціональний; та персональний розподіл доходів.
- 1.3. Форми розподілу доходів за трудові результати та економічну діяльність.

2. Заробітна плата: сутність, форми та системи заробітної плати.

- 2.1. Дохід від кооперативно-колективної та індивідуальної трудової діяльності. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи.
- 2.2. Сімейні доходи, їх структура та використання. Заощадження як необхідний елемент у структурі сімейних доходів. Номінальні та реальні доходи.
- 2.3. Диференціація доходів та її межі. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині.

3. Соціальні аспекти економічних відносин.

- 3.1. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум. Бідність.
- 3.2. Необхідність та сутність системи соціального захисту населення. Основні елементи механізму соціального захисту.
- 3.3. Державне регулювання розподілу доходів. Роль держави у забезпеченні соціального захисту в умовах переходу до ринкової економіки.

ЗАДАЧА 1. З 80 млн. осіб, що мали роботу, було звільнено 0,3 млн. осіб, з 9 млн. осіб безробітних, 0,5 млн. осіб припинили пошук роботи. Визначте: а) кількість зайнятих; б) кількість безробітних та офіційний рівень безробіття.

Задача №2. Середньорічна вартість основних виробничих фондів у звітному періоді становить 2500 тис. грн., обсяг реалізованої продукції - 950 тис. т, оптова ціна за 1 т - 3грн. За планом передбачено підвищити випуск продукції на 10%. Визначити розмір фондів віддачі у звітному і плановому періодах.

Тестові завдання

1. Економічна категорія - це:

- А. слово іноземного походження, що характеризує той або інший стан економіки;
- Б. поняття, що відбиває суттєвий бік економічного явища;
- В. поняття, занесене до економічної енциклопедії;
- Г. слово, що використовується в економічній науці.

2. До господарських товариств не належать:

- А. акціонерні товариства;
- Б. командитні товариства;
- В. товариства з додатковою відповідальністю;
- Г. товариства з частковою відповідальністю.

3. Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

- А. зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- Б. зростає з підвищенням ціни товару-замінника,
- В. зростає зі зростанням доходів споживачів,

Г. скорочується з підвищенням ціни товару-доповнювача.

4. Коли ціна товару підвищується, то:

- А. крива попиту на товари-комплементи зміщується ліворуч;
- Б. крива попиту на товари-замінники зміщується ліворуч;
- В. попит на нього, як правило, скорочується;
- Г. обсяг попиту на нього, як правило, збільшується.

5. Неявні витрати - це:

- А. альтернативна вартість ресурсів, що належать власникам фірми;
- Б. витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;
- В. бухгалтерські витрати;
- Г. витрати, які не приймаються до уваги при визначенні обсягів виробництва.

6. Вкажіть основні форми заробітної плати:

- А. відрядна, погодинна;
- Б. відрядно-прогресивна;
- В. відрядно-преміальна;
- Г. погодинно-преміальна;
- Д. непряма відрядна;
- Е. акордно-преміальна.

7. Рентабельність — це:

- А. абсолютний показник ефективної діяльності підприємства;
- Б. відносний показник ефективної діяльності підприємства;
- В. чистий прибуток підприємства;
- Г. дохід підприємства;
- Д. відношення прибутку до витрат на його одержання.

8. Повна зайнятість забезпечується в умовах:

- А. раціонального розподілу робочої сили.
- Б. використання робочої сили за професією.
- В. відсутності безробіття.
- Г. відсутності циклічного безробіття.

9. На думку прихильників теорії економіки пропозиції, стагфляція — це результат:

- А. надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В. непередбаченої інфляції.
- Г. недостатнього сукупного попиту.

10. В країні робітники, які бажають працювати, але втратили надію і припинили пошук роботи:

- А. відносяться до фрикційного безробіття;
- Б. відносяться до непрацевдатного населення;
- В. не враховуються у складі робочої сили;
- Г. згідно із законодавством отримують допомогу по безробіттю.

Варіант 16

Держава та її економічні функції

1. Необхідність і межі державного регулювання ринкової економіки.

1.1. Держава як суб'єкт економічної системи.

1.2. Теоретичні погляди на роль держави в економіці та їх еволюція. Економічні функції держави.

1.3. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.

2. Фінансова система. Суть і структура фінансової системи.

2.1. Державний бюджет.

2.2. Місцеві бюджети.

2.3. Формування доходів і витрат державних та місцевих бюджетів.

3. Податки. Елементи системи оподаткування.

3.1. Крива Лаффера. Функції податків: фіскальна, регулююча, стимулююча.

Класифікація податків.

3.2. Бюджетно-податкова система як інструмент економічної політики держави. Необхідність державного регулювання в умовах ринкової економіки.

3.3. Співвідношення державного і ринкового механізмів регулювання національної економіки.

ЗАДАЧА 1. У даному році природний рівень безробіття склав 5 % , а фактичний рівень 10 % . Користуючись законом Оукена, визначте величину втрат обсягу потенційного ВВП, якщо номінальний ВВП у тому році дорівнював 150 млрд грн?

ЗАДАЧА 2. Фірма продає цукерки «Ромашка». Збільшення ціни з 12 грн. до 15 грн. призвело до зменшення величини попиту на товар із 140 кг до 90 кг. Які рекомендації можна дати фірмі по формуванню цінової політики?

Тестові завдання

1.Що вивчає макроекономіка?

А. закономірності розвитку промислового виробництва.

Б. умови економічного зростання країни.

В. закономірності функціонування національної економіки.

Г. економічну політику держави.

2.У період депресії найбільше скорочується:

А. рівень зарплати.

Б. рівень цін.

В.обсяг виробництва.

Г.державні закупівлі товарів і послуг.

3.Сукупний попит — це:

А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

4.Валовий внутрішній продукт (ВВП) — це:

А.сума всіх кінцевих товарів і послуг.

Б. сума всіх реалізованих товарів і послуг.

В. сума всіх вироблених товарів і послуг.

Г. сукупна ринкова вартість кінцевої продукції та послуг, що вироблені резидентами країни за рік.

5.Повна зайнятість забезпечується в умовах:

А. раціонального розподілу робочої сили.

Б. використання робочої сили за професією.

В. відсутності безробіття.

Г. відсутності циклічного безробіття.

6.За яких умов виникає безробіття?

А.збігання пропозиції робочої сили з попитом на неї.

- Б. на ринку праці попит на робочу силу менший від пропозиції.
- В. міграція робочої сили.

7.Інфляція попиту виникає в умовах, коли:

- А.зростання сукупного попиту випереджає зростання сукупної пропозиції.
- Б.темпи зростання сукупного попиту і сукупної пропозиції однакові.
- В. зростання сукупної пропозиції випереджає зростання сукупного попиту.
- Г.усі відповіді неправильні.

8.До цінових чинників сукупного попиту належать:

- А. продуктивність основного капіталу.
- Б. ефект багатства та ефект відсоткової ставки.
- В. зміни в економічній політиці держави.

9.Крива Філіпса показує взаємозв'язок між:

- А. інфляцією витрат і безробіттям.
- Б. природним і циклічним безробіттям,
- В. фактичним безробіттям і витратами економіки.
- Г. інфляцією попиту і безробіттям.

10.Що розуміють під ефективністю економіки?

- А. темпи економічного зростання в країні.
- Б. зростання курсу національної валюти.
- В. співвідношення між результатами і витратами.
- Г. досягнутий обсяг реального ВВП.

Варіант №17

**Макроекономіка : поняття, методи, теорії. Макроекономічна модель
кругообороту ресурсів, продуктів і доходів.**

1. Національна економіка та її сфери.

1.1. Матеріальне і нематеріальне виробництво.

1.2. Предмет, завдання, функції та методи макроекономіки. Предмет та об'єкт дослідження макроекономіки.

1.3. Функції, методи та методологія макроекономічного дослідження. Макроекономічні теорії : а) класична, б) кейнсіанська, в) монетарна теорії та інші і їх основні положення.

2.Місце макроекономіки в системі наук та її відмінність від мікроекономіки та економічної теорії.

2.1. Проста і ускладнена модель економічного кругообороту у закритій приватній економіці.

2.2. Схема і характеристика простої моделі кругових потоків у закритій приватній економіці.

2.3. Ускладнена модель грошового кругообороту в приватній закритій економіці.

3.Основні суб'єкти макроекономіки.

3.1. Модель взаємодії економічних суб'єктів у національній економіці з участю держави.

3.2. Сектор домогосподарств; б) підприємницький сектор; в) державний сектор; г) іноземний сектор.

3.3. Модель кругообороту відкритій економіці. Політика чистого експорту (імпорту) і їх підрахунки пов'язані з вилученням та ін'єкцією кругових потоків.

ЗАДАЧА 1. Валовий дохід підприємства від реалізації продукції і надання послуг за 1 рік становить 200 тис.грн., від позареалізаційних операцій – 250 тис.грн. Витрати підприємства за даний період становили 180 тис.грн, в тому числі заробітна плата –

100 тис.грн. Податок на прибуток – 30%, внески в бюджет із фонду оплати праці становлять 38% від суми заробітної плати. Розрахувати:

- а) Чому дорівнює податок на прибуток і чистий прибуток підприємства.
- б) Які за розміром повинні бути внески в бюджет із фонду оплати праці.

Задача №2. Кількість населення у вашому населеному пункті – 1млн. 450 тис. чол. З них дітей до 16 років – 29 тис. чол., пенсіонерів – 240 тис. чол., студентів і учнів – 205 тис. чол., домогосподарок – 102 тис. чол., осіб, що не шукають роботу – 67 тис. чол., осіб, що перебувають у психіатричних клініках – 5 тис. чол., кількість безробітних – 40,5 тис. чол. Визначити: а) кількість економічно активного населення; б) фактичний рівень безробіття;

Тестові завдання

1.Сукупний попит в країні — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб;
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою - задоволення своїх платоспроможних потреб;
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

2.Повна зайнятість в країні існує за умов:

- А. державного регулювання ринку праці;
- Б. відсутності циклічного безробіття;
- В. раціонального використання робочої сили;
- Г. відсутності безробіття.

3.Державний бюджет країни - це:

- А. кошторис витрат держави;
- Б. державна скарбниця;
- В. фінансовий план надходжень і державних витрат;
- Г. кошторис надходжень держави.

4.Що не характерно в країні для фази піднесення:

- А. зменшення безробіття;
- Б. підвищення продуктивності праці;
- В. зростання кредитів;
- Г. скорочення інвестицій.

5.В макроекономіці дефлятор ВВП дорівнює відношенню:

- А. реального ВВП до номінального ВВП;
- Б. номінального ВВП до реального ВВП;
- В. номінального ВВП до ВНД;
- Г. номінального ВВП поточного року до реального ВВП базового року.

6.Економічне зростання в країні - це:

- А. довгострокове збільшення обсягу потенційного ВВП як в абсолютних розмірах, так і на одну особу населення;
- Б. накопичення і збільшення капіталу діючих фірм;
- В. збільшення обсягу ВВП у період циклічного піднесення;
- Г. збільшення випуску кінцевих товарів і послуг у поточних цінах..

7.Що є об'єктом макроекономіки :

- А. економічні ресурси країни;
- Б. основний капітал;
- В. економічна система;

Г. приватна економіка.

8. В країні валовий національний дохід (ВНД) — це

- А. сума, внутрішніх первинних доходів плюс внутрішні трансферти;
- Б. сума внутрішніх і зовнішніх первинних доходів;
- В. сума внутрішніх первинних доходів;
- Г. сума всіх первинних доходів плюс чисті поточні зовнішні трансферти.

9. Державні податки - це:

- А. грошові стягнення з кожної працюючої людини;
- Б. грошові платежі, що виплачуються з державного бюджету;
- В. обов'язкові платежі в бюджет, які здійснюють фізичні та, юридичні особи;
- Г. інвестиційні кошти.

10. Постраждають менше за все від непередбачуваної інфляції:

- А. ті, хто отримує фіксований номінальний дохід;
- Б. ті, в кого номінальний дохід зростає, але повільніше, ніж зростає рівень цін;
- В. ті, хто має заощадження у грошовій формі;
- Г. ті, хто став боржником раніше, коли рівень цін був нижчий.

Варіант №18

Макроекономічні показники в системі національних рахунків (СНР).

1. Система національних рахунків та її показники.

1.1. Принципи побудови (СНР).

1.2. Валовий випуск (ВВ) і його підрахунок. Сутність ВВП і методи його підрахунку.

1.3. Кінцева продукція. ВВП кінцевих продуктів. Метод кінцевого використання (за сукупними витратами), - за сумою доходів, отриманих у процесі виробництва товарів і послуг, - метод доданої вартості (виробничий метод).

2. Валовий національний продукт (ВНП) та валовий національний дохід.

2.1. Чистий національний продукт (ЧНП) або національний дохід (НД) і його розрахунок; б) Чистий наявний національний дохід (ЧНДн).

2.2. Особистий дохід (ОД). Використований дохід (ВД) і його підрахунок. Безподатковий дохід (БД) і його підрахунок.

2.3. Номінальний і реальний ВВП. Темп зростання (зменшення) ВВП. Дефлятор ВВП.

3. ВВП і добробут населення.

3.1. Соціально-економічна ефективність (оцінка добробуту націй)

3.2. Показники ВВП на особу.

3.3. Фактори підвищення макроекономічної ефективності.

ЗАДАЧА 1. Чисельність населення країни складає 200 млн. осіб, із них 48 млн. – діти у віці до 16 років, а також особи, що знаходяться у спеціальних закладах (психіатричних лікарнях, виправних колоніях тощо), 60 млн. чоловік з тих чи інших причин вибули із складу робочої сили, 9 млн. 200 тис. – безробітні, 2 млн. осіб - зайняті неповний робочий день. Розрахуйте рівень безробіття в цій країні.

Задача №2. Визначити витрати на 1 грн. Вартості проведеної продукції, якщо відомо, що матеріальні витрати становлять 80% собівартості продукції, або 3290 тис. грн., а вартість проведеної продукції - 5800 тис. грн.

Тестові завдання

1. В країні повна зайнятість існує за умов:

- А. державного регулювання ринку праці;

- Б. відсутності циклічного безробіття;
- В. раціонального використання робочої сили;
- Г. відсутності безробіття.

2. Які наслідки викликає інфляція в економіці країни?

- А. зниження реальних доходів на душу населення.
- Б. підвищення інвестиційної активності.
- В. підвищення курсу національної валюти.

3. Що характеризує сукупна пропозиція — це:

- А. обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Б. обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.
- В. обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Г. обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

4. В країні сукупний попит — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб;
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб;
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

5. На думку прихильників теорії економіки пропозиції, стагфляція — це результат:

- А. надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В. непередбаченої інфляції.
- Г. недостатнього сукупного попиту.

6. Нерівність у доходах населення країни зумовлюється:

- А. економічною нестабільністю.
- Б. високим рівнем інфляції.
- В. здібностями до праці.
- Г. низьким рівнем соціального захисту.

7. Що не характерно в країні для фази піднесення:

- А. зменшення безробіття;
- Б. підвищення продуктивності праці;
- В. зростання кредитів;
- Г. скорочення інвестицій.

8. В макроекономіці дефлятор ВВП дорівнює відношенню:

- А. реального ВВП до номінального ВВП;
- Б. номінального ВВП до реального ВВП;
- В. номінального ВВП до ВНД;
- Г. номінального ВВП поточного року до реального ВВП базового року.

9. У період депресії в країні найбільше скорочується:

- А. рівень зарплати.
- Б. рівень цін.
- В. обсяг виробництва.
- Г. державні закупівлі товарів і послуг.

10. (ВВП) Валовий внутрішній продукт — це:

- А. сума всіх кінцевих товарів і послуг.

Б. сума всіх реалізованих товарів і послуг.

В. сума всіх вироблених товарів і послуг.

Г. сукупна ринкова вартість кінцевої продукції та послуг, що вироблені резидентами країни за рік.

Варіант №19

Сукупний попит та сукупна пропозиція та їх чинники. Макроекономічна рівновага.

1. Сутність і складові сукупного попиту.

1.1. - споживчий попит, - інвестиційний попит,
- державний попит, - чистий експорт.

1.2.Крива сукупного попиту. Розрахунок сукупного попиту. Зміни сукупного попиту під впливом нецінових факторів.

1.3.Цінові і нецінові фактори сукупного попиту. Зміни споживчих видатків, зміни інвестиційних видатків. Зміни державних витрат. Зміни видатків на чистий експорт.

2. Сутність сукупної пропозиції.

2.1. Побудова сукупної пропозиції.

2.2. Модель сукупної пропозиції в залежності від рівня цін і обсягу сукупного виробництва. Крива сукупної пропозиції у довгостроковому періоді. Крива сукупної пропозиції у короткостроковому періоді. Кейнсіанська, класична модель сукупної пропозиції.

2.3. Цінові і нецінові фактори сукупної пропозиції. Зміни сукупної пропозиції під впливом нецінових факторів.

3. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції.

3.1. Рівноважний рівень цін і рівноважний обсяг національного виробництва.

3.2. Модель зміни макроекономічної рівноваги сукупного попиту та сукупної пропозиції.

3.3. Наслідки зміни сукупного попиту на різних відрізках. Наслідки падіння сукупного попиту. Наслідки зміни сукупної пропозиції.

ЗАДАЧА 1. Уряд країни вирішив взяти кредит в іншій країні в розмірі 2 млрд. грош.од. з річною ставкою відсотка 8%. Отриманий кредит інвестується в проекти, які дозволяють щорічно збільшувати ВВП на 500 млн. грош.од. Визначити: а) на яку суму зросте державний борг; б) якою має бути величина щорічних виплат по кредиту; в) через скільки років держава зможе сплатити борг.

Задача №2. Підприємство «Галич» одержало у банку короткостроковий кредит у розмірі 100 тис. грн. терміном на 10 діб за річною ставкою простого процента 44. Визначити суму процента та розрахувати загальний розмір боргу перед банком.

Тестові завдання

1. Назва сукупна пропозиція — це:

А. обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.

Б. обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.

В. обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.

Г. обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

2. Прихильники теорії економіки пропозиції вважають, стагфляція — це

результат:

- А. надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В. непередбаченої інфляції.
- Г. недостатнього сукупного попиту.

3.Що таке сукупний попит — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб

4.Нерівність у доходах населення країни зумовлюється:

- А. економічною нестабільністю.
- Б. високим рівнем інфляції.
- В. здібностями до праці.
- Г. низьким рівнем соціального захисту.

5.Сукупний обсяг товарів та послуг, виготовлених в країні протягом року - це :

- А. національне багатство.
- Б. національний дохід.
- В. чистий економічний добробут.
- Г. валовий внутрішній продукт.

6. Прямий податок в макроекономіці - це:

- А. податок на пиво.
- Б. податок з обігу.
- В. прибутковий податок.
- Г. податок на нафту.

7.Є позитивним чистий експорт, коли:

- А.експорт зменшується, імпорт зростає.
- Б. експорт більший за імпорт.
- В. експорт та імпорт зменшуються.
- Г. імпорт більший за експорт.

8.Повна зайнятість забезпечується в країні в умовах:

- А. раціонального розподілу робочої сили.
- Б. використання робочої сили за професією.
- В. відсутності безробіття.
- Г. відсутності циклічного безробіття.

9.В макроекономіці чисті інвестиції— це;

- А. вартість використаних засобів виробництва.
- Б. величина чистого прибутку.
- В. відновна вартість виробничих потужностей мінус амортизація.
- Г. збільшення основних фондів.

10.Номінальний ВВП країни визначається за цінами:

- А. поточного року.
- Б. попереднього року.
- В. наступного року.
- Г. базового року.

Варіант №20

Інфляція: види, причини та соціально – економічні наслідки

1. Сутність та види інфляції за темпами зростання цін:

- а) помірна, голопуюча, гіперінфляція та ін.;
- б) індекс споживчих цін (ІСЦ) (рівень інфляції), темп інфляції;
- в) дефлятор ВВП; г) що таке стагфляція; Крива Філіпса;

2. Причини і наслідки інфляції:

- а) – інфляція попиту(модель); - інфляція витрат (пропозиція);
 - інфляція грошей; б) - знецінювання заощаджень; - скорочення реальних доходів; - гальмування НТП та ін.;

3. Інфляція і заробітна плата. Антиінфляційна політика держави та методи боротьби з інфляцією:

- а) політика дезінфляції; б) основні заходи антиінфляційної політики.

ЗАДАЧА 1. Підприємство закупило товару на суму 16 млн. грн., реалізувало за 25млн.грн., ПДВ-20%. Визначити суму та рівень валового прибутку (П) з ПДВ і без ПДВ та суму ПДВ.

ЗАДАЧА 2. Чистий прибуток фірми становив у минулому році 9 млн. грн. Дохід від реалізації - 32 млн. грн., витрати – 20 млн. грн. Яку суму податку на прибуток сплатила фірма. Якою була ставка оподаткування?

Тестові завдання

1.Внаслідок спаду в економіці той, хто втратив роботу, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

- А. фрикційною формою безробіття.
- Б. структурною формою безробіття.
- В. циклічною формою безробіття.

2.В країні робітник, який звільнився за власним бажанням і входить до складу робочої сили, але поки що не знайшов роботу, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

- А. структурною формою безробіття.
- Б. циклічним безробіттям.
- В. фрикційною формою безробіття.
- Г. кон'юнктурною формою безробіття.

3.Що характеризує сукупний попит — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

4.Коли людина хвора і не може працювати, то вона:

- А. належить до розряду незайнятих у виробництві.
- Б. належить до безробітних.
- В. розглядається як неповністю зайнята.
- Г не враховується у складі робочої сили.

5.Зайнятість повна забезпечується в умовах:

- А. раціонального розподілу робочої сили.
- Б. використання робочої сили за професією.
- В. відсутності безробіття.
- Г. відсутності циклічного безробіття.

6. Прямий податок в макроекономіці - це:

- А. податок на пиво.

Б. податок з обігу.

В. прибутковий податок.

Г. податок на нафту.

7.Офіційний рівень безробіття визначається як відношення числа безробітних до:

А. числа зайнятих;

Б. чисельності працездатного населення;

В. чисельності робочої сили;

Г. загальної чисельності населення.

8.Впровадження нових технологій привело до скорочення 15% робітників, зайнятих ручною працею. Внаслідок цього зріс рівень:

А. циклічного безробіття;

Б. фрикційного безробіття;

В. структурного безробіття;

Г. сезонного безробіття.

9.В країні природний рівень безробіття відрізняється від фактичного на величину:

А. циклічного безробіття;

Б. фрикційного безробіття;

В. структурного безробіття;

Г. нічим не відрізняється.

10.В країні робітники, які бажають працювати, але втратили надію і припинили пошук роботи:

А. відносяться до фрикційного безробіття;

Б. відносяться до непрацездатного населення;

В. не враховуються у складі робочої сили;

Г. згідно із законодавством отримують допомогу по безробіттю.

Варіант №21

Безробіття як ознака порушення макроекономічної рівноваги

1. Поняття «безробіття», його види: фрикційне, структурне, циклічне та ін.

а) непрацездатне населення та економічно активне; - зайняте та безробітне населення;
б) рівень безробіття; природний рівень безробіття та причини підвищення стандарту природного безробіття; в) рівень зайнятості;

2. Причини появи безробіття в сучасній економіці:

а) особливості сучасного безробіття;

3 Соціально – економічні наслідки безробіття та політика зайнятості населення.

а) Форми зайнятості: часткова, повна зайнятість та ін.;

б) закон А. Оукена(крива);

ЗАДАЧА 1.Населення одного з регіонів України становить 7 млн. осіб. Із них: 2 млн. чол. – діти віком до 16 років, 1,5 млн. чол. - пенсіонери, 0,3 млн. чол. – домогосподарки, 0,2 млн. чол. - студенти, безробітні – 0,5 млн. чол. Розрахувати рівень безробіття.

ЗАДАЧА 2.Формула попиту має вигляд $Q_D = 36 - 5P$, формула

пропозиції: $Q_S = 17P - 8$. Знайти рівноважну ціну й рівноважний обсяг продажів. Як зміниться попит і пропозиція, якщо ціна встановиться на рівні 4 грн.?

Тестові завдання

1.До складу ВВП, який обчислюється за методом доходів, належить:

- А. змішаний дохід та чисті неприбуткові податки.
- Б. чистий експорт.
- В. валові внутрішні інвестиції.

2. Якщо працівник втратив роботу у зв'язку зі скороченням обсягу виробництва, то виникає безробіття:

- А. природне.
- Б. циклічне.
- В. структурне.
- Г. фрикційне.

3. Які наслідки викликає інфляція в економіці країни?

- А. зниження реальних доходів на душу населення.
- Б. підвищення інвестиційної активності.
- В. підвищення курсу національної валюти.

4. Сукупна пропозиція — це:

- А. обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Б. обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.
- В. обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Г. обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

5. На думку прихильників теорії економіки пропозиції, стагфляція — це результат:

- А. надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В. непередбаченої інфляції.
- Г. недостатнього сукупного попиту.

16. Нерівність у доходах населення країни зумовлюється:

- А. економічною нестабільністю.
- Б. високим рівнем інфляції.
- В. здібностями до праці.
- Г. низьким рівнем соціального захисту.

7. Що є об'єктом макроекономіки :

- А. економічні ресурси країни;
- Б. основний капітал;
- В. економічна система;
- Г. приватна економіка.

8. В країні валовий національний дохід (ВНД) — це

- А. сума, внутрішніх первинних доходів плюс внутрішні трансферти;
- Б. сума внутрішніх і зовнішніх первинних доходів;
- В. сума внутрішніх первинних доходів;
- Г. сума всіх первинних доходів плюс чисті поточні зовнішні трансферти.

9. Державні податки - це:

- А. грошові стягнення з кожної працюючої людини;
- Б. грошові платежі, що виплачуються з державного бюджету;
- В. обов'язкові платежі в бюджет, які здійснюють фізичні та, юридичні особи;
- Г. інвестиційні кошти.

10. Менше за все постраждають від непередбачуваної інфляції:

- А. ті, хто отримує фіксований номінальний дохід;
- Б. ті, в кого номінальний дохід зростає, але повільніше, ніж зростає рівень цін;

- В. ті, хто має заощадження у грошовій формі;
Г. ті, хто став боржником раніше, коли рівень цін був нижчий.

Варіант №22

Взаємозв'язок інфляції і безробіття

- 1. Безробіття та інфляція в макроекономіці, як взаємопов'язані категорії.**
 - а) В короткостроковому періоді в умовах зниження ВВП.
- 2. Що таке стагфляція і сламфляція. Крива стагфляції .**
 - а) Темп інфляції.
 - б) Рівень безробіття.
 - в) Рівень природного безробіття.
- 3. Інфляція та безробіття взаємопов'язані сукупною пропозицією.**
 - а) Довгострокова крива Філіпса.
 - б) Короткострокові криві Філіпса.
 - в) Формула сучасної кривої Філіпса.

ЗАДАЧА 1. Кількість населення країни становить 200 млн. осіб, з них 48 млн.-діти віком до 16 років, а також особи, які перебувають у спеціальних закладах (психіатричних лікарнях, виправних колоніях тощо), 60 млн. чоловіків з тих чи інших причин вибули із складу робочої сили, 9 млн. 200 тис. – безробітні, 2 млн. осіб – зайняті неповний робочий день. Розрахувати рівень безробіття в цій країні.

ЗАДАЧА 2. Попит на продукцію фірми-монополіста заданий рівнянням: $P=40-Q$. Функція витрат фірми має вигляд: $TC = 50 + Q^2$.

Визначте :

- 1) обсяг виробництва, який дозволяє монополії максимілізувати прибуток;
- 2) величину економічного прибутку фірми.

Тестові завдання

1. За яких в країні умов виникає безробіття?

- А. збігання пропозиції робочої сили з попитом на неї.
- Б. на ринку праці попит на робочу силу менший від пропозиції.
- В. міграція робочої сили.

2. За яких умов виникає інфляція попиту :

- А. зростання сукупного попиту випереджає зростання сукупної пропозиції.
- Б. темпи зростання сукупного попиту і сукупної пропозиції однакові.
- В. зростання сукупної пропозиції випереджає зростання сукупного попиту.
- Г. усі відповіді неправильні.

3. До чинників цінових сукупного попиту належать:

- А. продуктивність основного капіталу.
- Б. ефект багатства та ефект відсоткової ставки.
- В. зміни в економічній політиці держави.

4. Ламана крива Філіпса показує взаємозв'язок між:

- А. інфляцією витрат і безробіттям.
- Б. природним і циклічним безробіттям,
- В. фактичним безробіттям і витратами економіки.
- Г. інфляцією попиту і безробіттям.

5. Що вважають під ефективністю економіки?

- А. темпи економічного зростання в країні.
- Б. зростання курсу національної валюти.
- В. співвідношення між результатами і витратами.
- Г. досягнутий обсяг реального ВВП.

6. ВВП, який обчислюється за методом доходів, належить:

А. змішаний дохід та чисті неприбуткові податки.

Б. чистий експорт.

В. валові внутрішні інвестиції.

7. Якщо працівник в країні втратив роботу у зв'язку зі скороченням обсягу виробництва, то виникає безробіття:

А. природне.

Б. циклічне.

В. структурне.

Г. фрикційне.

8. Що таке державний бюджет - це:

А. кошторис витрат держави;

Б. державна скарбниця;

В. фінансовий план надходжень і державних витрат;

Г. кошторис надходжень держави.

9. Економічне зростання в країні - це:

А. довгострокове збільшення обсягу потенційного ВВП як в абсолютних розмірах, так і на одну особу населення;

Б. накопичення і збільшення капіталу діючих фірм;

В. збільшення обсягу ВВП у період циклічного піднесення;

Г. збільшення випуску кінцевих товарів і послуг у поточних цінах..

10. Які економічні наслідки викликає інфляція в економіці країни?

А. зниження реальних доходів на душу населення.

Б. підвищення інвестиційної активності.

В. підвищення курсу національної валюти.

Варіант №23

Ринок праці (робочої сили).

1. Ринок праці: - неокласична модель зайнятості;

- кейнсіанська модель зайнятості.

2. Формування попиту, пропозиції та рівноважної ціни на ринку праці:

а) суб'єкти ринку праці; б) попит на працю і його фактори;

в) пропозиція праці та її фактори; г) ефект доходу і ефект заміщення;

3. Мета державного регулювання зайнятості.

а) Методи державного регулювання зайнятості та соціальна політика зайнятості.

ЗАДАЧА 1. Розрахувати циклічне безробіття, якщо відомо, що в умовній країні кількість робочої сили становить 200 млн. осіб, зайнятих – 120 млн. чол., природна норма безробітних – 6%.

Задача №2. Середньорічна вартість основних виробничих фондів у звітному періоді становить 2500 тис. грн., обсяг реалізованої продукції - 950 тис. т, оптова ціна за 1 т - 3грн. За планом передбачено підвищити випуск продукції на 10%. Визначити розмір фондівддачі у звітному і плановому періодах.

Тестові завдання

1. В країні повна зайнятість існує за умов:

А. державного регулювання ринку праці;

Б. відсутності циклічного безробіття;

В. раціонального використання робочої сили;

Г. відсутності безробіття.

2. Які наслідки викликає інфляція в економіці країни?

А. зниження реальних доходів на душу населення.

Б. підвищення інвестиційної активності.

В. підвищення курсу національної валюти.

3.Що характеризує сукупна пропозиція — це:

А. обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.

Б. обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.

В. обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.

Г. обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

4.В країні сукупний попит— це:

А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб;

Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою - задоволення своїх платоспроможних потреб;

В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

5.На думку прихильників теорії економіки пропозиції, стагфляція — це результат:

А. надмірно високого рівня оподаткування.

Б. відсутності державного регулювання.

В. непередбаченої інфляції.

Г. недостатнього сукупного попиту.

6.Нерівність у доходах населення країни зумовлюється:

А. економічною нестабільністю.

Б. високим рівнем інфляції.

В. здібностями до праці.

Г. низьким рівнем соціального захисту.

7.Що не характерно в країні для фази піднесення:

А. зменшення безробіття;

Б. підвищення продуктивності праці;

В. зростання кредитів;

Г. скорочення інвестицій.

8.В макроекономіці дефлятор ВВП дорівнює відношенню:

А. реального ВВП до номінального ВВП;

Б. номінального ВВП до реального ВВП;

В. номінального ВВП до ВНД;

Г. номінального ВВП поточного року до реального ВВП базового року.

9.У період депресії в країні найбільше скорочується:

А. рівень зарплати.

Б. рівень цін.

В.обсяг виробництва.

Г. державні закупівлі товарів і послуг.

10.(ВВП) Валовий внутрішній продукт— це:

А. сума всіх кінцевих товарів і послуг.

Б. сума всіх реалізованих товарів і послуг.

В. сума всіх вироблених товарів і послуг.

Г. сукупна ринкова вартість кінцевої продукції та послуг, що вироблені резидентами країни за рік.

Економічне зростання та його показники

1. Фактори економічного зростання:

- а) фактори попиту; б) фактори пропозиції;
- в) фактори ефективності (розподілу використаних ресурсів).

2. Що таке відтворення і три варіанти відтворення:(просте, розширене, звужене).

Типи економічного зростання. Крива виробничих можливостей: - екстенсивне, інтенсивне і змішане економічне зростання;

- а) значення та недоліки економічного зростання ;

3. Нагромадження капіталу як основне джерело економічного зростання;

- а) роль заощаджень та інвестицій у процесі економічного розвитку;
- б) споживання, заощадження, інвестиції; - функція споживання від доходу, - функція заощадження; - функція інвестицій (валові, чисті).

ЗАДАЧА 1. Фрикційне безробіття 3%, структурне безробіття – 4%, фактичне безробіття – 12%. Потенційний ВВП дорівнює 130 млн. грош. од. Чому дорівнює фактичний ВВП в країні?

ЗАДАЧА 2. Функція попиту має вигляд: $Q_D = 110 - 10P$, функція пропозиції

$Q_S = 20P - 40$. Знайдіть рівноважну ціну й рівноважний обсяг продажів. Визначте надлишок(дефіцит) при ціні 4 грн.

Тестові завдання

1. Назва сукупна пропозиція — це:

- А. обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Б. обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.
- В. обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Г. обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

2. Прихильники теорії економіки пропозиції вважають, стагфляція — це результат:

- А. надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В. непередбаченої інфляції.
- Г. недостатнього сукупного попиту.

3. Що таке сукупний попит — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб

4. Нерівність у доходах населення країни зумовлюється:

- А. економічною нестабільністю.
- Б. високим рівнем інфляції.
- В. здібностями до праці.
- Г. низьким рівнем соціального захисту.

5. Сукупний обсяг товарів та послуг, виготовлених в країні протягом року - це :

- А. національне багатство.
- Б. національний дохід.

В. чистий економічний добробут.

Г. валовий внутрішній продукт.

6. Прямий податок в макроекономіці - це:

А. податок на пиво.

Б. податок з обігу.

В. прибутковий податок.

Г. податок на нафту.

7. Є позитивним чистий експорт, коли:

А. експорт зменшується, імпорт зростає.

Б. експорт більший за імпорт.

В. експорт та імпорт зменшуються.

Г. імпорт більший за експорт.

8. Повна зайнятість забезпечується в країні в умовах:

А. раціонального розподілу робочої сили.

Б. використання робочої сили за професією.

В. відсутності безробіття.

Г. відсутності циклічного безробіття.

9. В макроекономіці чисті інвестиції— це;

А. вартість використаних засобів виробництва.

Б. величина чистого прибутку.

В. відновна вартість виробничих потужностей мінус амортизація.

Г. збільшення основних фондів.

10. Номінальний ВВП країни визначається за цінами:

А. поточного року.

Б. попереднього року.

В. наступного року.

Г. базового року.

Варіант №25

Економічні (циклічні) коливання в економіці

1. Циклічні коливання і їх види за тривалістю:

а) довгі, середні, короткі цикли;

б) причини циклічного розвитку економіки;

2. Економічний цикл і його фази

а) криза, депресія, пожвавлення, піднесення;

б) особливості походження теорії «довгих хвиль» М. Кондратьєва;

в) схема сучасного ділового циклу

3. Економічна криза на Україні.

а) державне антициклічне регулювання.

ЗАДАЧА 1. Згідно з прогнозами державної служби зайнятості фрикційне безробіття у поточному році повинно було становити 2%, а структурне – 3%. Фактично ж офіційно зареєструвались протягом року 8 млн. безробітних при загальній кількості 40 млн. чол. економічно активного населення. Розрахувати рівень природного та циклічного безробіття. Що могло викликати відхилення фактичного безробіття від природного?

ЗАДАЧА 2. Функція сукупних витрат монополістичного конкурента має вигляд: $TC = 200 + 30Q$. Функція попиту на продукцію фірми описується рівнянням: $P = 60 - 0,2Q$. Визначте оптимальний обсяг випуску і ціну, які дозволять максимізувати прибуток фірми.

Тестові завдання

1. Внаслідок спаду в економіці той, хто втратив роботу, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

- А. фрикційною формою безробіття.
- Б. структурною формою безробіття.
- В. циклічною формою безробіття.

2. В країні робітник, який звільнився за власним бажанням і входить до складу робочої сили, але поки що не знайшов роботу, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

- А. структурною формою безробіття.
- Б. циклічним безробіттям.
- В. фрикційною формою безробіття.
- Г. кон'юнктурною формою безробіття.

3. Що характеризує сукупний попит — це:

- А. обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- Б. обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- В. обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

4. Коли людина хвора і не може працювати, то вона:

- А. належить до розряду незайнятих у виробництві.
- Б. належить до безробітних.
- В. розглядається як неповністю зайнята.
- Г. не враховується у складі робочої сили.

5. Зайнятість повна забезпечується в умовах:

- А. раціонального розподілу робочої сили.
- Б. використання робочої сили за професією.
- В. відсутності безробіття.
- Г. відсутності циклічного безробіття.

6. Прямий податок в макроекономіці - це:

- А. податок на пиво.
- Б. податок з обігу.
- В. прибутковий податок.
- Г. податок на нафту.

7. Офіційний рівень безробіття визначається як відношення числа безробітних до:

- А. числа зайнятих;
- Б. чисельності працездатного населення;
- В. чисельності робочої сили;
- Г. загальної чисельності населення.

8. Впровадження нових технологій привело до скорочення 15% робітників, зайнятих ручною працею. Внаслідок цього зріс рівень:

- А. циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В. структурного безробіття;
- Г. сезонного безробіття.

9. В країні природний рівень безробіття відрізняється від фактичного на величину:

- А. циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В. структурного безробіття;

Г. нічим не відрізняється.

10. В країні робітники, які бажають працювати, але втратили надію і припинили пошук роботи:

- А. відносяться до фрикційного безробіття;
- Б. відносяться до непрацевдатного населення;
- В. не враховуються у складі робочої сили;
- Г. згідно із законодавством отримують допомогу по безробіттю.

Варіант №26

Бюджетна - податкова система та фіскальна політика держави.

1. Податки, їх сутність і функції. Класифікація податків;

- а) за рівнем стягнення;
- б) за способом стягнення;
- в) за економічним змістом;

2. Суб'єкти та об'єкти оподаткування:

- а) податкова ставка та її види;
- б) податкові пільги та їх види;

3. Державний бюджет. Бюджетний дефіцит і державний борг.

а) Принципи оподаткування. Крива Лаффера. Фіскальна політика та її інструменти.

б) Податкова система України згідно із законом України «Про систему оподаткування».

ЗАДАЧА 1. Населення країни складає 55 млн чол., із яких діти до 16 років складають 12 млн чол.; пенсіонери — 10,5 млн чол.; інваліди — 2 млн чол.; у виправних установах перебуває 1,4 млн чол.; у пошуках або в процесі переходу до кращої роботи знаходиться 1,7 млн чол.; втратили роботу внаслідок закриття шкідливих виробництв — 1,3 млн чол.; у результаті спаду в економіці країни на обліку в службі зайнятості перебуває 6 млн чол.; не мають і не шукають роботу 1,2 млн чол. (домогосподарки та інші особи). Обчисліть чисельність робочої сили, рівень безробіття, розмір і рівень фрикційного, циклічного, структурного і природного безробіття.

ЗАДАЧА 2. Формула попиту $Q_D = 2500 - 20P$, формула пропозиції $Q_S = 1000 + 10P$.

Знайдіть рівноважну ціну й рівноважний обсяг продажів. Що відбудеться, коли держава встановить на даний товар фіксовану ціну 55 грн.?

Тестові завдання

1. Яке з визначень точніше передає сутність предмета економічної теорії?

- А. наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- Б. наука про відносини у суспільстві з приводу раціонального використання обмежених ресурсів;
- В. наука про управління підприємствами для досягнення максимального прибутку.

2. Головне завдання підприємства полягає у:

- А. задоволенні потреб ринку з метою одержання прибутку;
- Б. ефективному використанні основних фондів і оборотних засобів;
- В. підвищенні продуктивності праці й ефективному використанні системи мотивації праці;
- Г. підвищенні якості продукції, що випускається.

3. Крива попиту зрушується ліворуч, якщо:

- А. знизиться ціна товару-субституту;
- Б. товар стане більш модним;

- В. зростуть доходи споживачів;
- Г. знизиться ціна товару- комплементу;

4. Постійні витрати фірми - це:

- А. витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;
- Б. витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;
- В. неявні витрати виробництва;
- Г. витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами

5. Зі зниженням цін ресурсів, що застосовуються у виробництві товару, крива його пропонування:

- А. зміститься вниз і праворуч;
- Б. зміститься вгору і ліворуч;
- В. залишиться незмінною;
- Г. пропонування товару не залежить від ціни ресурсів.

6. Заробітна плата — це:

- А. новостворена кожним робітником вартість у грошовій формі, що виділяється державою для їх особистого споживання;
- Б. сукупність матеріальних благ і послуг, отриманих із суспільних фондів споживання;
- В. абсолютна сума грошових засобів, отриманих працівниками пропорційно до кількості і якості їхньої праці;
- Г. грошова винагорода, яку за трудовим договором власник виплачує працівникові за виконану ним роботу.

7. Назвіть чинники, які впливають на величину виручки від реалізації продукції:

- А. обсяг виробництва та якість продукції;
- Б. стан основних фондів;
- В. вартість майна підприємства;
- Г. орендна плата.

8. Що вивчає макроекономіка?

- А. закономірності розвитку промислового виробництва.
- Б. умови економічного зростання країни.
- В. закономірності функціонування національної економіки.
- Г. економічну політику держави.

9. До складу ВВП, який обчислюється за методом доходів, належить:

- А. змішаний дохід та чисті неприбуткові податки.
- Б. чистий експорт.
- В. валові внутрішні інвестиції.

10. Офіційний рівень безробіття визначається як відношення числа безробітних до:

- А. числа зайнятих;
- Б. чисельності працездатного населення;
- В. чисельності робочої сили;
- Г. загальної чисельності населення.

Варіант №27

Грошово - кредитна та монетарна політика держави.

1. Грошовий обіг та грошова маса і її вимір. Зміна пропозиції грошей, її вплив на рівень ділової активності.

- а) закон грошового обігу,

2. Грошово- кредитне регулювання. Центральний банк та його функції.

Монетарна політика Центрального банку та її інструменти.

- а) грошові агрегати, б) грошовий мультиплікатор.

3. Монетарна політика України: проблеми і перспективи.

ЗАДАЧА 1. Чисельність населення країни складає 200 млн. осіб, із них 48 млн. – діти у віці до 16 років, а також особи, що знаходяться у спеціальних закладах(психіатричних лікарнях, виправних колоніях тощо), 60 млн. чоловік з тих чи інших причин вибули із складу робочої сили, 9 млн. 200 тис. безробітні, 2 млн. осіб - зайняті неповний робочий день. Розрахуйте рівень безробіття в цій країні.

ЗАДАЧА 2. Відомі функції попиту попиту й пропозиції на ринку яловичини: $Q_D = 200 - 4P$, $Q_S = 6P - 100$. Держава встановила на яловичину фіксовану ціну в розмірі 24 грн. Знайдіть обсяг продажів яловичини при ціні 24 грн. Обчисліть ціну й обсяг продажів в умовах рівноваги на ринку. Визначте ціну яловичини на «чорному» ринку.

Тестові завдання

1.Стійкі, суттєві, постійно повторювані зв'язки між економічними явищами - це:

- А. економічні закони;
- Б. економічні категорії;
- В. поняття;
- Г. економічна політика.

2.Підприємством, заснованим на власності громади адміністративно - територіальної одиниці, є:

- А . змішане;
- Б .казенне;
- В. комунальне;
- Г . державне.

3.Якщо на ринку певного товару одночасно зростуть попит і пропонування, то:

- А. рівноважна кількість збільшиться, але вплив на рівноважну ціну невизначений.
- Б. рівноважна ціна та рівноважна кількість не зміняться;
- В .рівноважна ціна зростає, але вплив на рівноважну кількість невизначений;
- Г. рівноважна ціна та рівноважна кількість зростуть;

4.Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

- А . зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- Б . зростає з підвищенням ціни товару-замінника,
- В .зростає зі зростанням доходів споживачів,
- Г. скорочується з підвищенням ціни товару-доповнювача.

5.Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:

- А. виникає дефіцит товару;
- Б. з'являється надлишок товару;
- В. знижується ціна ресурсів;
- Г. у галузь увійдуть нові фірми.

6.Додаткова заробітна плата визначається у процентах від:

- А. основної заробітної плати;
- Б. премій;
- В. суми основної заробітної плати і премій;
- Г .цільових витрат.

7.Балансовий прибуток включає:

- А . додатковий продукт у грошовому вираженні;
- Б. чистий дохід підприємства у грошовій формі;
- В. першочергові платежі до бюджету, доходи і збитки від позареалізаційної діяльності підприємства.

8.У період депресії найбільше скорочується:

- А. рівень зарплати.
- Б. рівень цін.
- В. обсяг виробництва.
- Г. державні закупівлі товарів і послуг.

9. Якщо працівник втратив роботу у зв'язку зі скороченням обсягу виробництва, то виникає безробіття:

- А. природне.
- Б. циклічне.
- В. структурне.
- Г. фрикційне.

10. Впровадження нових технологій привело до скорочення 15% робітників, зайнятих ручною працею. Внаслідок цього зріс рівень:

- А. циклічного безробіття;
- Б. фрикційного безробіття;
- В. структурного безробіття;
- Г. сезонного безробіття.

Варіант 28

Світове господарство і місце в ньому України.

1. Сутність та етапи становлення світового господарства.

- 1.1. Структура, основні риси та закономірності його розвитку.
- 1.2. Інтернаціоналізація господарського життя.
- 1.3. Інтеграційні процеси на сучасному етапі.

2. Основні форми міжнародних економічних відносин та види інтеграційних формувань.

- 2.1. Міжнародна економічна інтеграція.
- 2.2. Інтеграційні зв'язки й механізм міжнародного співробітництва.
- 2.3. Міжнародне підприємництво та об'єктивні умови його появи.

3. Головні інтеграційні угруповання світу.

- 3.1. Місце Європейського економічного співтовариства у світовій економіці.
- 3.2. Перспективи інтеграції економіки України у світову економічну систему.
- 3.3. Можливості та способи міжнародної інтеграції економіки України.

ЗАДАЧА 1. Розрахуйте темп інфляції для поточного року за таких умов: у попередньому році номінальний ВВП становив 155 млрд. грн., реальний ВВП-118 млрд. грн; у поточному році очікується одержати номінальний ВВП 190 млрд. грн. при індексі цін ВВП 152%.

ЗАДАЧА 2. Фірма «Фаворит» займається виробництвом спортивних костюмів (тис. одиниць на рік) і діє на ринку монополістичної конкуренції. Граничний виторг фірми описується рівнянням: $MR = 20 + Q$, а граничні витрати $MC = 3Q - 10$.

Визначте величину надлишкових виробничих потужностей фірми в одиницях річного випуску, якщо мінімальні довгострокові середні витрати становлять 11 грн.

Тестові завдання

1. Хто першим ввів в користування термін “політична економія”?

- А. Ф. Кене;
- Б. А. Монкретьєн;
- В. А. Сміт;
- Г. У. Петті;

Д . Арістотель.

2. Підприємства, в яких працює більше 1000 осіб, називають:

- А . малими;
- Б . великими;
- В . виробничими;
- Г . середніми.

3. Правильно сформулюйте закон пропозицій:

- А . кількість пропонованого товару збільшується з підвищенням ціни за його одиницю та зменшується з її зниженням;
- Б . кількість пропонованого товару зменшується з підвищенням ціни за його одиницю та збільшується з її зниженнями;
- В . кількість пропонованого товару змінюється прямо пропорційно зміні ціни за його одиницю.

4. Економічні витрати - це:

- А . витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку повинні одержати всі власники ресурсів при найбільш вигідному з можливих способів їх використання;
- Б . фактична сума оплачених ресурсів;
- В . сукупні видатки підприємця, пов'язані з виробництвом продукції;
- Г . альтернативні витрати використання ресурсів, що належать власникам фірм.

5. Яке визначення сутності попиту правильне?

- А . попит — це потреба в наявних на ринку товарах і послугах;
- Б . попит — це потреба у формі певної кількості грошей;
- В . попит - це прагнення різних суб'єктів придбати виготовлені виробниками товари.

6. Розмір преміальних доплат робітникам визначається у процентах від:

- А . додаткової заробітної плати;
- Б . сум основної та додаткової заробітної плати;
- В . заводських витрат;
- Г . цехових витрат;
- Д . тарифної заробітної плати.

7. Основними шляхами збільшення прибутку на промисловому підприємстві є:

- А . підвищення продуктивності праці;
- Б . зростання виробництва і реалізації продукції;
- В . зниження собівартості продукції та поліпшення якості продукції;
- Г . розширення асортименту;

8. Сукупний попит — це:

- А . обсяг номінального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- Б . обсяг реального ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.
- В . обсяг потенційного ВВП, який макроекономічні суб'єкти мають бажання закупити з метою задоволення своїх платоспроможних потреб.

9. Які наслідки викликає інфляція в економіці країни?

- А . зниження реальних доходів на душу населення.
- Б . підвищення інвестиційної активності.
- В . підвищення курсу національної валюти.

10. В країні повна зайнятість існує за умов:

- А . державного регулювання ринку праці;
- Б . відсутності циклічного безробіття;
- В . раціонального використання робочої сили;

Г . відсутності безробіття.

Варіант 29

Міжнародні економічні відносини.

1. Міжнародна торгівля та її економічні основи.

1.1. Міжнародний поділ праці, його принципи і форми. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва.

1.2. Особливості поділу праці в сучасних умовах. Теорії міжнародної торгівлі. Протекціонізм і вільна торгівля. Митні та немитні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.

1.3. Всесвітній ринок товарів та послуг. Структура світового ринку. Основні тенденції розвитку світового ринку. Методи конкурентної боротьби на світовому ринку. Міжнародні торговельні організації.

2. Міжнародний рух капіталів.

2.1. Причини, форми вивозу капіталу.

2.2. Особливості вивозу капіталу на нинішньому етапі розвитку світового господарства. Наслідки вивозу капіталу. Прямі та портфельні інвестиції.

2.3. Міжнародні кредити.

3. Міжнародний валютний фонд.

3.1. Європейський банк реконструкції та розвитку. Міжнародні валютно – фінансові відносини. Зміст і структура світової валютної системи.

3.2. Конвертованість національних валют. Фіксований і плаваючий курс. Міжнародні валютно – фінансові організації.

3.3. Міжнародна міграція робочої сили. Сутність і причини міжнародної міграції робочої сили. Основні напрями міграції. Утворення міжнародного ринку робочої сили.

ЗАДАЧА 1. Обчисліть номінальний ВВП у поточному році, якщо в базовому році реальний ВВП становив 150 млн. гр. од., у поточному році він зріс на 2 %, водночас ціни за цей період підвищились на 5 %.

ЗАДАЧА 2. Попит на ринку описується рівнянням: $Q_D = 12 - 2P$, пропозиція -

$Q_S = -6 + 4P$. Поясніть, які наслідки матиме встановлення урядом мінімальної ціни $p_{\min} = 4$ та максимальної ціни $p_{\max} = 2$. Проілюструйте ці ситуації графічно.

Тестові завдання

1. Визначити, що вивчає економічна теорія.

А .безпосередній процес виробництва на тому чи іншому підприємстві;

Б .економічні виробничі відносини, які складаються між людьми в процесі виробництва, обміну і споживання матеріальних благ,

В . наука про управління підприємством для досягнення максимального прибутку.

2. За формою власності не буває підприємств:

А .приватних;

Б . державних;

В .казенних;

Г . родинних.

3. Постійні витрати фірми - це:

А . витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;

Б . витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;

- В . неявні витрати виробництва;
- Г . витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами

4.Економічний прибуток фірми менший за бухгалтерський на:

- А . суму альтернативної вартості власних ресурсів фірми;
- Б .суму амортизації;
- В .суму постійних витрат фірми;
- Г . на суму змінних витрат фірми.

5.Якщо два товари є взаємозамінниками, то підвищення ціни одного призведе до:

- А .зростання попиту на інший;
- Б .зростання обсягу попиту на інший;
- В . скорочення попиту на інший;
- Г .скорочення обсягу попиту на інший.

6.Заробітна плата регулюється за:

- А . рівнем кваліфікації робітника та шкідливістю виробництва;
- Б.складністю роботи;
- В.національними особливостями;

7.Прибуток від реалізації продукції — це:

- А . виручка від підприємницької діяльності;
- Б . дохід від підприємницької діяльності;
- В . виручка від реалізації продукції за мінусом повної собівартості;
- Г . додатковий продукт у грошовому вираженні;

8.Валовий внутрішній продукт (ВВП) — це:

- А.сума всіх кінцевих товарів і послуг.
- Б .сума всіх реалізованих товарів і послуг.
- В.сума всіх вироблених товарів і послуг.
- Г.сукупна ринкова вартість кінцевої продукції та послуг, що вироблені резидентами країни за рік.

9.Сукупна пропозиція — це:

- А . обсяг реального ВВП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Б . обсяг потенційного ВВП, який економіка пропонує для експорту з метою отримання доходу.
- В.обсяг номінального ЧНП, який економіка пропонує для продажу з метою отримання прибутку.
- Г.обсяг прогнозного ВВП, який економіка планує виробити.

10.Природний рівень безробіття відрізняється від фактичного на величину:

- А . циклічного безробіття;
- Б . фрикційного безробіття;
- В . структурного безробіття;
- Г . нічим не відрізняється.

Варіант 30.

Економічні аспекти глобальних проблем.

1. Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем.

- 1.1. Глобальні проблеми і шляхи розв'язання людством.
- 1.2. Сучасні глобальні проблеми.
- 1.3. Паливно-енергетична та сировинна проблеми.

2. Екологічна криза та форми її прояву.

- 2.1. Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення.

2.2. Проблема та шляхи скорочення зон хвороб у світі.

3. Проблеми роззброєння та мирного використання атому.

3.1. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

ЗАДАЧА 1. Уряд країни вирішив отримати кредит від МВФ у розмірі 5 млн дол. із річною ставкою відсотка 5 % . Ці кошти будуть вкладені в інвестиційні проекти, які забезпечать щорічний приріст ВВП у розмірі 500 тис. дол. Визначте величину, на яку збільшився державний борг країни. Обчисліть, яку суму щорічних відсоткових виплат необхідно буде виплачувати за кредитом МВФ і через скільки років країна зможе виплатити цей кредит.

Задача №2. Визначити витрати на 1 грн. Вартості проведеної продукції, якщо відомо, що матеріальні витрати становлять 80% собівартості продукції, або 3290 тис. грн., а вартість проведеної продукції - 5800 тис.грн.

Тестові завдання

1.Економічна категорія - це:

- А. слово іноземного походження, що характеризує той або інший стан економіки;
- Б. поняття, що відбиває суттєвий бік економічного явища;
- В. поняття, занесене до економічної енциклопедії;
- Г.слово, що використовується в економічній науці.

2.До господарських товариств не належать:

- А. акціонерні товариства;
- Б.командитні товариства;
- В. товариства з додатковою відповідальністю;
- Г.товариства з частковою відповідальністю.

3.Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

- А.зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- Б.зростає з підвищенням ціни товару-замінника,
- В.зростає зі зростанням доходів споживачів,
- Г.скорочується з підвищенням ціни товару-доповнювача.

4.Коли ціна товару підвищується, то:

- А. крива попиту на товари-комплементи зміщується ліворуч;
- Б.крива попиту на товари-замінники зміщується ліворуч;
- В.попит на нього, як правило, скорочується;
- Г.обсяг попиту на нього, як правило, збільшується.

5.Неявні витрати - це:

- А. альтернативна вартість ресурсів, що належать власникам фірми;
- Б. витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;
- В.бухгалтерські витрати;
- Г.витрати, які не приймаються до уваги при визначенні обсягів виробництва.

6.Вкажіть основні форми заробітної плати:

- А.відрядна, погодинна;
- Б.відрядно-прогресивна;
- В.відрядно-преміальна;
- Г.погодинно-преміальна;
- Д.непряма відрядна;
- Е.акордно-преміальна.

7.Рентабельність — це:

- А.абсолютний показник ефективної діяльності підприємства;

- Б.відносний показник ефективної діяльності підприємства;
- В.чистий прибуток підприємства;
- Г.дохід підприємства;
- Д.відношення прибутку до витрат на його одержання.

8.Повна зайнятість забезпечується в умовах:

- А.раціонального розподілу робочої сили.
- Б.використання робочої сили за професією.
- В.відсутності безробіття.
- Г.відсутності циклічного безробіття.

9.На думку прихильників теорії економіки пропозиції, стагфляція — це результат:

- А.надмірно високого рівня оподаткування.
- Б. відсутності державного регулювання.
- В.непередбаченої інфляції.
- Г.недостатнього сукупного попиту.

10.В країні робітники, які бажають працювати, але втратили надію і припинили пошук роботи:

- А.відносяться до фрикційного безробіття;
- Б.відносяться до непрацездатного населення;
- В.не враховуються у складі робочої сили;
- Г.згідно із законодавством отримують допомогу по безробіттю.